

Uppföljning SKAGERN 2025 – Nätprovfiske, grunda strandzoner samt E-DNA

Till skillnad mot 2023 var 2025 års provfiskeväder betydligt lugnare. Varmt både på land och i vattnet. Från Vattenberg.

C-J Natur, Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent och Biolog

På uppdrag av Skagerns FVOF

2026-01-07, version 3

Moment Skagern 2025:

- Nätprovfiske 50 bottennät på 5 lokaler (10 nät per lokal) i skilda delar av sjön
 - Nätprovfiske med pelagiska nät på 5 lokaler
 - Vattenprover E-DNA
 - Inventering grunda strandzoner
 - Mätningar av siktdjup, pH och syrehalter
 - Dokumentation av observationer
 - Musselkontroller
- Råd gällande sjön för kommande år (uppdatering fiskevårdsplan)

Skagerns FVOF

Kontaktperson: Johan Andersson

E-post: skagernsfvof@gmail.com

AV: C-J Natur, 2025-2026

Antal sidor: 69

Foton: C-J Natur

Version/rapportnr: Version1:20251031:SKA11:16

Version/rapportnr: Version2:20251118:SKA15:22

Version/rapportnr: Version3:20260107:SKA18:25

C-J Natur är en konsultfirma med inriktning vatten och natur. C-J Natur innehar egna tillstånd från Jordbruksverket och etiska nämnderna att få utföra provfisken i sjöar och vattendrag. C-J Natur är fiskexpert och utför och utvärderar årligen provfisken i sjöar. Andra uppdrag är fiskevårdsplaner, förvaltningsstrategier, inventeringar musslor, naturvärdesinventeringar, bedömningar hållbart fiske och mycket annat. Läs mer på företagets hemsida.

Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent/Biolog. Filosofie Magister i Biologi, Göteborgs universitet.

Kontakt: cjnatur@gmail.com

Hemsida: www.cjnatur.com

Sammanfattning

Flera moment genomfördes i Skagern 2025, som en uppföljning av biologin och som kontroll av status. Fångstens totala storlek var ganska lika i de fem olika områden som provfiskades. Arternas fördelning och fångsten per art skiljde sig en del. Om man räknar på hela provfisket så var fångsten ganska normal men fångsten var låg i antal fiskar hos en del arter. Statusen för respektive område blev spretig, tre områden fick otillfredsställande status, ett område måttlig status och ett område god status. Det varierade resultatet kan ofta bli fallet i stora djupa sjöar där indexet inte visar rättvis bild eftersom fisken ofta är mycket lokalt placerad. Stora stim med småfisk fanns i strandzonerna och i Lillskagern så reproduktionen bedöms fungera bra. C-J Natur anser att sjön ligger någonstans mellan god-måttlig status (alltså ganska bra) men beroende på regleringen och att det säkert finns en viss påverkan väljs **måttlig** status som sammantagen statusklass.

Skagern är en fantastisk resurs med bra bestånd av gädda, gös och abborre som lockar fiskare till sjön. Fisket ligger på en hållbar nivå. Det är en artrik sjö. Arten siklöja är hämmad, säkert beroende på gösens frammarsch och allt varmare vatten. Norsen går ganska bra och lake och sik finns i ordinära bestånd.

Kräftorna är idag uppe i stora bestånd som kan påverka övrig biologi.

E-DNA visade 13 olika fiskarter och 1 musselart, samma som provfisken och de andra inventeringarna visat.

Viktiga åtgärder i den fortsatta förvaltningen är uppföljning av biologin, obligatorisk fångstrapportering vid sportfisket, mätningar av siktdjup och kontroller av sjöns vattennivåer.

Fiskekortet bör höjas rejält. Regionens FVO ligger lågt om man jämför andra delar av landet. Skagern ligger på en någorlunda bra nivå men bör höja sina fiskekortspriser.

Det är viktigt att fortsätta följa upp sjön kommande år, nu finns en bra grund med undersökningar 2023 och 2025. Föreningen bör följa frågan gällande miljöprovningen av dammar och hur detta kan påverka sjöns nivåer och nyttjande. Även dricksvattenfrågan är viktig. Provfisket bör följas upp 2027.

2025 års undersökningar stärker ytterligare bedömningen som givits tidigare; Skagern är en fantastisk fiskevattenresurs. Detta bör spridas till samtliga kommuner runt sjön och organisationer som har intressen i sjöns utveckling.

Skagern är en av de 100 största sjöarna i Europa och utsedd till nationellt värdefull.

Det är ett stort ansvar att bibehålla och stärka denna viktiga resurs för kommande generationer.

4

Skagerns FVOF:s hemsida är välbesökt. www.skagern.com

Bättre platser för att genomföra provfiske får man leta ganska länge efter. Vattenberg vid provfisket 2025 och intensivt nätrensande. Båt, hamn, bord, stolar, skölmöjlighet, mät-/vägstation är alla viktiga praktiska delar som måste finnas vid en bra plats för provfisket. Detta fanns med råge i Vattenberg!

Innehåll

<u>Moment 2025</u>	<u>Sida 2</u>
<u>Sammanfattning</u>	<u>Sida 3</u>
<u>Bakgrund och metoder</u>	<u>Sida 6</u>
<u>Resultat</u>	<u>Sida 9</u>
Syre	Sida 9
Siktdjup	Sida 10
Temperatur	Sida 10
pH	Sida 11
Kräftor	Sida 11
Nätprovfiske	Sida 11
Strandzonsinventering	Sida 48
Miljögifter i fisk	Sida 53
E-DNA	Sida 53
Fångstuppgifter 2025	Sida 54
<u>Diskussion, rekommendationer och förvaltningsråd</u>	<u>Sida 55</u>
<u>Referenser och underlag</u>	<u>Sida 57</u>
<u>Jämförelser provfiske 2023 och 2025</u>	<u>Sida 59</u>
<u>Nätuppgifter</u>	<u>Sida 60</u>
<u>Fångst per nät</u>	<u>Sida 61</u>
<u>Arter</u>	<u>Sida 67</u>
<u>Status och norm</u>	<u>Sida 68</u>

Bakgrund och metoder

Skagern är en djup och övervägande näringsfattig sjö, fiskproduktionen är låg på stora ytor. Uppehållstiden är över två år vilket stabiliserar vattenkemi och bidrar till god reningsförmåga. Skagern kan ses som ett värdefullt reningsmagasin för den nedströms liggande Vätern. Det största tillflödet till Skagern är Letälven som rinner in från norr. Grundare delar finns främst längst ner i söder där flera vattendrag rinner in och i Lillskagern där utloppet finns. Skagern får enligt vattendom regleras med en amplitud av hela 2,5-3 m. På årsbasis brukar nivån ändras runt 1-2 m. Enligt uppgifter från Fortum och kontrollprogrammet så skilde det 94 cm mellan lägsta och högsta nivå 2023 (årsrapport 2023, Gullspångsälvens VVF). 2024 skiljde det 82 cm mellan lägsta och högsta nivå (Fortum). Regleringen påverkar fisken genom att viktiga yngelhabitat kan förändras eller helt förloras vissa år.

Enligt uppgifter från vattenägare har vassar försvunnit i sjön vilket kan ha att göra med reglering men också signalkräftor som finns i ett stort bestånd idag. Kräddfiske bedrivs och det är stor andel småkräftar <10 cm.

Skagerns vattenkvalitet följs regelbundet upp genom recipientkontrollen inom Gullspångsälven. Vattenkemin är stabil med bra näringshalter och goda syrehalter.

Under 2023 genomförde C-J Natur på uppdrag av Skagerns FVOF flertalet moment för sjöns biologi och kemi. Provfisket visade ett ordinärt fiskbestånd och det var låga halter av miljögifter i fisken. PFAS provtogs i fisken som visade låga halter. Det var inget i resultatet som stack ut i riktning mot det negativa hållet utan det såg bra ut. Rapporten med alla resultat från 2023 ligger utlagd på Skagerns FVOF hemsida.

Momenten 2025 genomfördes för att följa upp 2023 års provfiske och ytterligare bättra på kunskapen om sjöns biologi. Arbetet genomfördes av C-J Natur med hjälp från Skagerns FVOF. Även representanter från naturskyddsföreningen och vattenrådet deltog. Alla inblandade tackas.

Provfisket gjordes på de tre platser som undersöktes 2023 samt ytterligare 2 nya områden. Provfisket följde nationell standard.

Siktdjup, temperaturer och syrehalter mättes på flertal platser med siktskiva och instrument från Oxyguard.

Undersökning av strandzoner gjordes genom vadning och strandnot för att inventera viktiga fiskhabitat.

Skagern har som målsättning att nå upp till vattendirektivets god status senast 2033 (VISS), se i diskussionsdelen/förslag om justeringar som skett inom detta. Fisk och växter har bedömts till måttlig status med motiveringarna som följer.

Kvalitetsfaktorn **fisk** är bedömd till måttlig status. Fiskar kan inte vandra naturligt i vattensystemet och sjön regleras på ett sätt som är negativt för fiskbestånden. Bedömningen baseras på kvalitetsfaktorerna konnektivitet och hydrologisk regim. En rimlighetsbedömning är gjord och fisk kan inte ha långsiktigt hållbara bestånd med nuvarande hydromorfologisk påverkan, se referens.

Kvalitetsfaktorn **makrofyter** klassas som måttlig status utifrån en inventering 2019 då fyra områden inventerades (se referens). Bedömningen är en expertbedömning utifrån vattenväxternas ringa djuputbredning vilket kan kopplas till den störning som regleringen av sjön ger på sjöns ekosystem. Vid inventeringen av vattenväxter märks att frekvensen av undervattensväxter är märkbart låg, framför

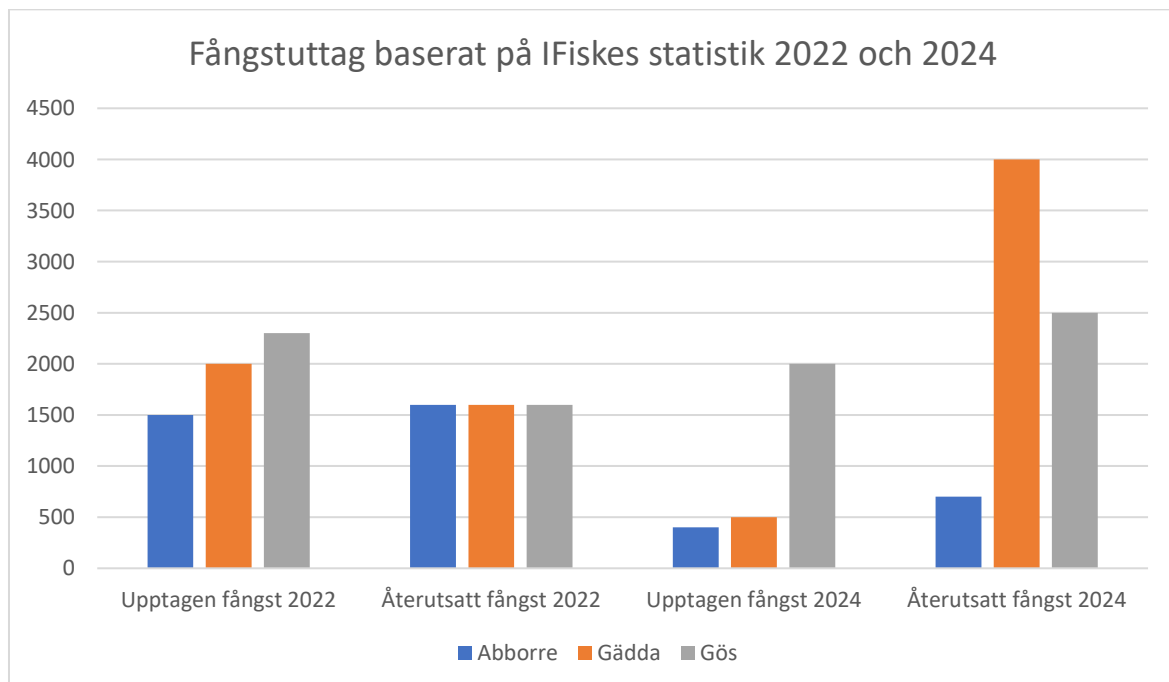
allt i Södra Skagern. Vid vissa platser förekommer endast vegetation några meter närmast land. I andra områden är botten även närmast land helt fri från vegetation. Växter noteras först vid drygt en meters djup och växer ned till 2,5 meter.

Skagern är en stor och djup sjö som ligger i flera landskap. Dess yta är hela 13200 hektar och sjöns maxdjup är hela 77 m. Det största tillflödet till sjön är Letälven som rinner in i sjön norrifrån. Flera skyddsvärda tillflöden rinner till sjön, exempelvis Skagersholmsån och Hovaån. Projekt pågår som syftar till att skapa bättre förutsättningar i Gullspångsälven, för gullspångslaxen nedströms Skagern och för biologin i Skagersholmsån. Gullspångsälvens kraftverk är under pågående arbete med att miljöpröva verksamheterna, här är Skagern en viktig del i detta.

Det är viktigt att man har ett nyanserat förhållningssätt och stor erfarenhet av olika typer av sjöar när man bedömer en sjö som Skagern. Fisken och annan biologi klumpar sig ofta i mindre områden, fisken är inte utspridd i hela vattenmassan utan står där födan för tillfället finns och där rätt egenskaper råder. Om man inte har med sig detta kan bedömning göras att det är ont om fisk i Skagern. Så är inte fallet. Därmed inte sagt att det kan finnas påverkan lokalt. Faktorer som skiftande vattennivåer och näring från exempelvis Hovaån är av påtaglig karaktär. Näringen späds ut men besöker man de olika vattendragen så ses påverkan. Skagern har haft hög vattentemperatur 2025 som kan påverka olika processer och biologin.

I Skagern bedrivs ett intensivt sportfiske och periodvis även ett fiske med nät av fiskerättsägarna. Yrkesfiske bedrivs genom utarrenderade vatten. Uttaget har i fiskevårdsplanen 2023 (Månsson, 2023) bedömts ligga inom ekologisk hållbar nivå. I Skagern hölls det under 2023 och 2024 tävlingar i gäddfiske. 2024 fångades hela 284 st gäddor totalt.

En beräkning på uttag har gjorts för 2024. Jämför vi med uttaget 2022 så låg 2024 betydligt lägre, det var mycket gädda som återutsattes. Om vi räknar med att sportfisket tog upp ca 3 ton fisk 2024 och fiskerättsägare/arrendatorer tre gånger så mycket, 9 ton, så får vi ett uttag på 12 ton fisk 2024. Detta fiske ligger på en hållbar nivå för vad sjön klarar.

Beräknat uttag utifrån IFiskets rapportering.

E-DNA är en metod där man genom ett vattenprov kan få fram data på vilka arter som finns i ett vatten. Alla organismer släpper DNA och på detta sätt kan man undersöka förekomster. E-DNA togs som ett samlingsprov från två platser i Skagern, vatten som blandades. Data om provena i rutan.

Vattnet analyserades på E-DNA vid enheten "Centrum för genetisk identifiering" på Naturhistoriska riksmuseet. DNA analyserades på fiskar och stormusslor.

Undersökningen är mycket lämplig för stora vatten och i vatten där det förväntas finnas arter som är svåra att hitta genom vanliga undersökningsmetoder såsom nätprovfisket och elprovfisket.

<https://www.nrm.se/forskning/forskningsinfrastruktur/centrum-for-genetisk-identifiering-cgi>

För att öka kunskapen om de grunda delarna i sjön gjordes en strandzonsinventering på olika platser. Här inventerades växter och musslor och på ett par platser gjordes inventering med strandnot för att undersöka mängden småfisk, yngre stadier. Vid detta moment användes förutom strandnot även vattenkikare och håv. Momenten gjordes under samma period som provfisket. Vid ett par tillfällen var medlemmar från föreningen med och hjälpte till.

Artfynd har rapporterats in till Artportalen.

Större flockar med skarv har siktats i Gudhammarsviken under hösten 2025 (Artportalen).

E-DNA. Vatten, ca 2 liter totalt togs från två platser i Skagern 18 juli 2025.

Koordinater för vattenproverna:

6538251,455550

6539227,452782

De två vattenproven blandades och filtrerades.

Vattentemperaturen var 25 grader, vindriktningen hade varit nordost dagarna innan. Mestadels svaga vindar.

Vattennivåerna i sjön normala.

Medlem i Skagerns FVOF som undersöker botten med en vattenkikare. "En sån här kikare måste jag skaffa" blev utlåtandet. Vid Norra Runnäs, då badplatsen hade många semestrande gäster.

Resultat

I resultatdelen som följer redovisas först vattenmätningar som utfördes i samband med inventeringen. Siktdjup och syrehalter redovisas. Provfiskeresultatet redovisas som helhet och per område. Flera jämförelser görs. Status diskuteras och bedöms. Kräfter, strandzonsinventering samt E-DNA redovisas. Fångstuppgifter som inkommit redovisas.

Syre har stor betydelse för vattenmiljön och de arter som lever där. Bottenlevande fiskar, musslor och kräfter är känsliga för låga syrehalter. Vid låga syrehalter kan näring (fosfor) frigöras från

sediment och därmed bidra till algbloomingar. I näringsfattiga till måttligt näringsrika och djupa/kalla sjöar som Skagern bör det finnas syre på djupare vatten. Ett gränsvärde som används för biologin är 5 mg/l. Understiger syret denna gräns så simmar fiskar till mer syrerika delar. Laxfiskar behöver syrerikt vatten. Abborren och gösen är också relativt krävande. Bottendjur har det svårt att förflytta sig till mer syrerika delar. I belastade vatten blir det ofta musseldöd som orsakas av syrebrist och ibland hittas i dessa vatten där kräddfiske bedrivs döda kräftor som har sumpats.

Vid provfiske 2025 var syrehalten godkänd ner till 10 m, den varierade mellan ytan till 10 m till 9,3-9,8 mg/l. Syrehalten var tillfredsställande även vid provfisket 2023.

Kräftor fångas ibland på djupt vatten, ner mot 30 m, vilket tyder på att syretillgången är god på dessa djup. Syresituationen i Skagern är bra.

Siktdjup har minskat i många sjöar i och med mer humus i vattnet. Sikten i vattnet har betydelse för hur långt ljuset når ner i vattnet och man brukar säga att ljuset når ner till dubbla siktdjupet. Ljuset behövs för att växterna ska kunna använda fotosyntesen för tillväxt. Siktdjupet har minskat i Skagern på lång sikt och vid undersökningen 2023 var det 2,5 m på två olika platser. Vid provfisket 2025 var siktdjupet 2,4 m. För att vara nöjd så bör siktdjupet i Skagern under sommaren överstiga 3 m men runt 2,5 m är godkänt.

<i>Klassning av siktdjup enligt Bedömningsgrunder (1999).</i>		
Klass	Benämning	Djup (m)
1	Mycket stort siktdjup	≥8
2	Stort siktdjup	5–8
3	Måttligt siktdjup	2,5–5
4	Litet siktdjup	1–2,5
5	Mycket litet siktdjup	<1

Bedömning av olika siktdjup, från Naturvårdsverkets rapport 1999.

Temperatur

Vattentemperaturen är viktig för sjöar som driver på tillväxt, olika processer och skiktning av sjön. Man brukar dela in fiskbestånd i varmvattensarter (abborre, mört) och kallvattensarter (sik, lake, öring). Långvarig värmebölja bidrar till alg tillväxt och om det är lugnt väder kan det bli algblooming. Cyanobakterier eller blågrönalger triggas av höga temperaturer. Då Skagern är stor bidrar blåsten till att vattentemperaturen hålls nere.

Temperaturen under veckan var mycket hög, i slutet av veckan var det hela 25 grader i ytan ute på Storskagern vilket måste betecknas vara mycket ovanligt. Nätterna var mycket varma, ja till och med tropiska. Viss algblooming inleddes i sjön.

pH

pH är ett sätt att mäta om vattnet är surt, basiskt eller neutralt. Detta är viktigt för en mängd arter och hur vattnet fungerar. Inte minst är detta centralt för olika metallers giftighet.

pH uppmättes till 7,0-7,1 ute på Skagern i samband med provfisket. Med andra ord helt perfekt och det värde som sjön ska ligga på.

Kräftor – stora bestånd

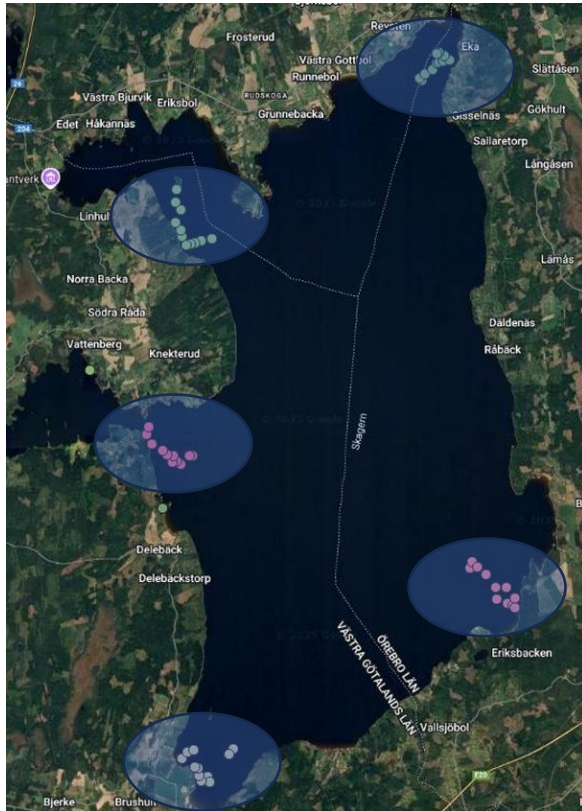
11

Kräftbeståndet har ökat mycket under senare åren. Totalt fångades det vid nätprovfisket 121 st signalkräftor som hade en sammanlagd vikt på 3404 g. Medelvikten på kräftorna var 28 g och de fångades i nät som låg ner till 20 m djup. Detta visar att sjön idag håller ett mycket stort bestånd med signalkräfta och att den finns i en stor del av sjön. Kräftor kan beta ner rom och växter och påverka arter på botten. Det är tänkbart att kräftor kan vara en del i att beta ner vegetationen i Skagern som är oväntat gles på sina håll.

En rapport från fiskare visade under 2025 ca 10 kräftor per bur som snitt (fångstuppegifter Skagens FVOF). Av dessa var mellan 15-20 % kräftor över 10 cm. Det är stora bestånd och en hög andel småkräftor.

Nätprovfiske

Fem separata områden provfiskades med 11 nät vardera (10 bottennät+1 pelagiskt nät). Områdena som ingick visas på karta nedan.

Områden med provfiskeät.

Arter och artfördelning

Totalt erhöles hela 13 olika fiskarter vid provfisket. Följande ingick:

Abborre	Björkna	Nors	Stäm
Benlöja	Braxen	Sik	
Gers	Gös	Siklöja	
Gädda	Mört	Lake	

Vid provfisket 2023 ingick totalt 12 fiskarter, där sutare och id inte fångades 2025. Skagern är en mycket artrik sjö.

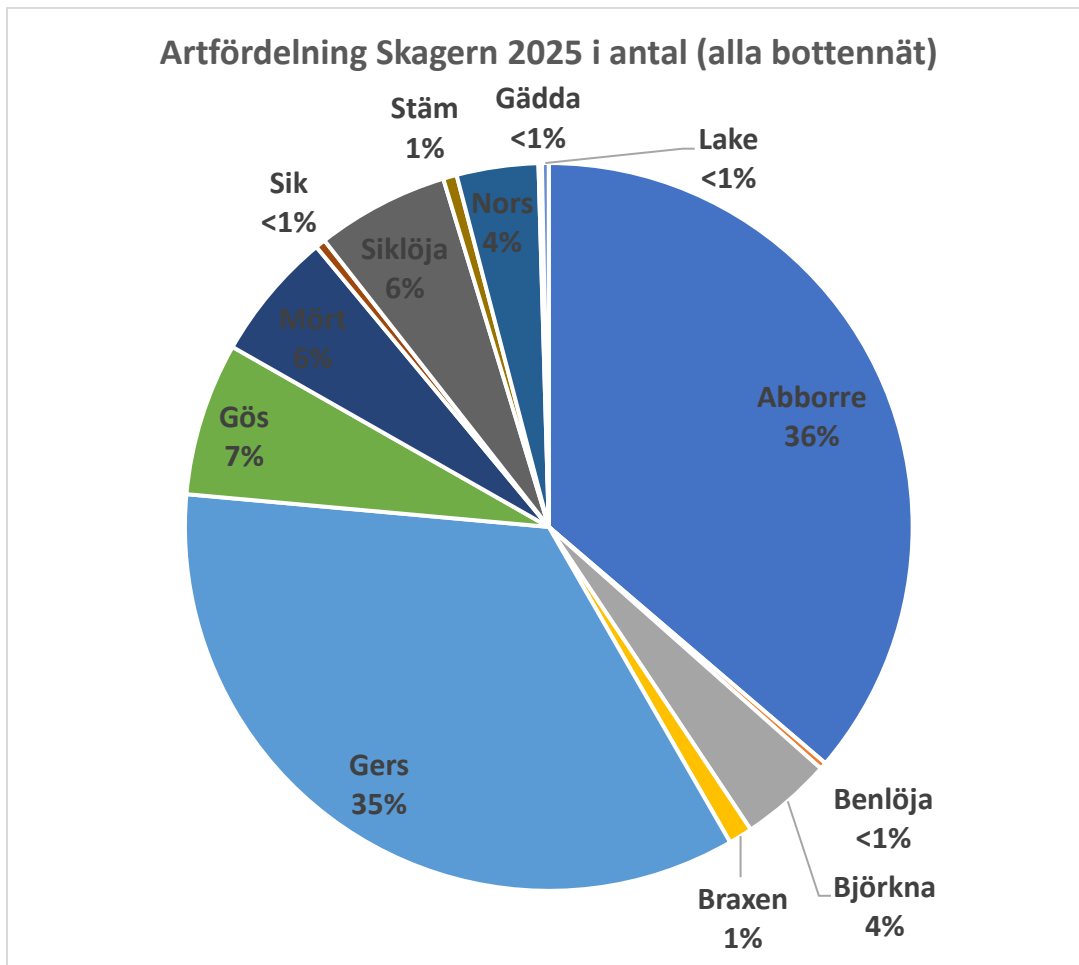
Flest fiskarter fångades i områdena Ost Runnäs och Vårbo med 10 fiskarter vardera.

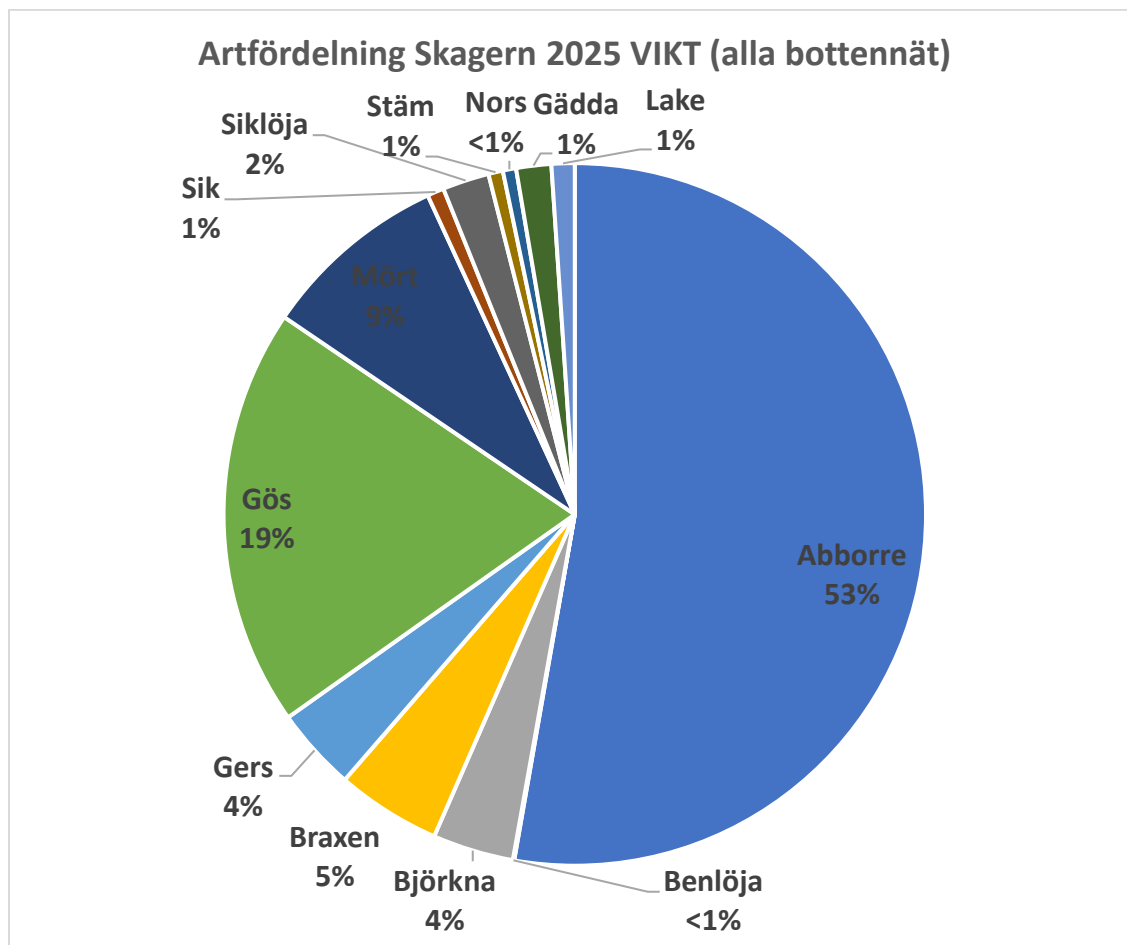
Antal fångade arter per område i Skagern 2025.

Abborre dominerade i både antal fiskar och vikt vilket är positivt. Fördelningen såg liknande ut som 2023 vilket indikerar en stabilitet.

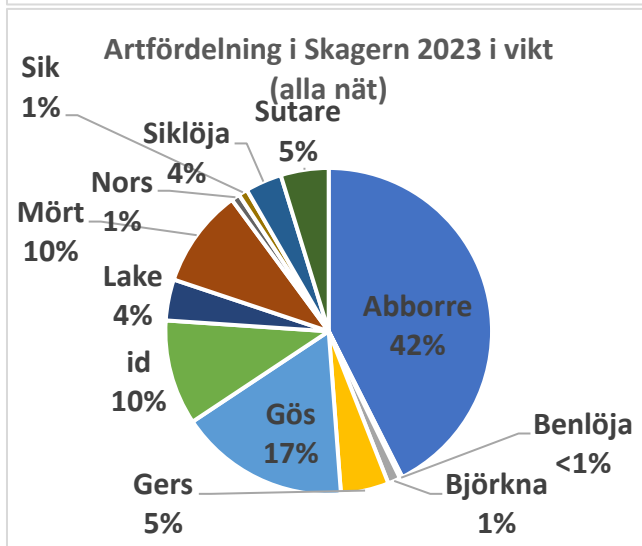
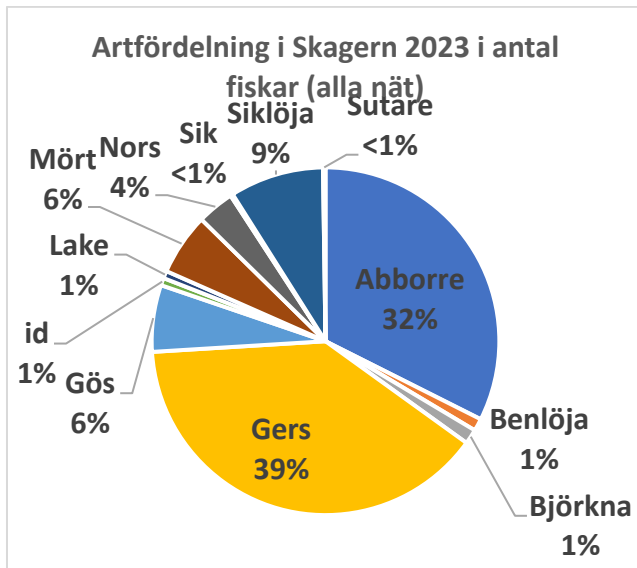
Skagern är en rovfiskdominerad sjö. Fördelningen såg mycket bra ut och den tyder på balans.

Artfördelning i antal fiskar i Skagern 2025.

Artfördelning i vikt i Skagern 2025.

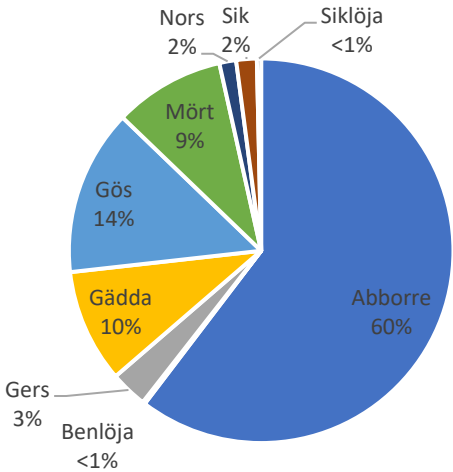

Artfördelning i antal fiskar och vikt i Skagern 2023.

Artfördelning per fiskat område

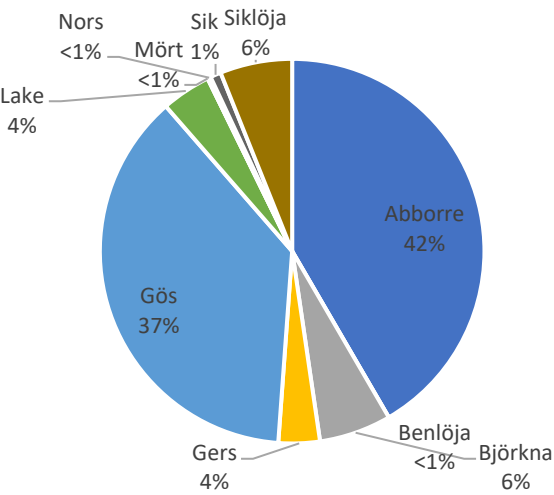
Då fisket skedde i fem separata områden så presenteras fångsten per område. Nedanstående figurer visar arternas fördelning i fångsten i vikt. På de tre lokaler som fiskades 2023 visas även dessa som jämförelse.

Artfördelning Vikt Sandviken 2025

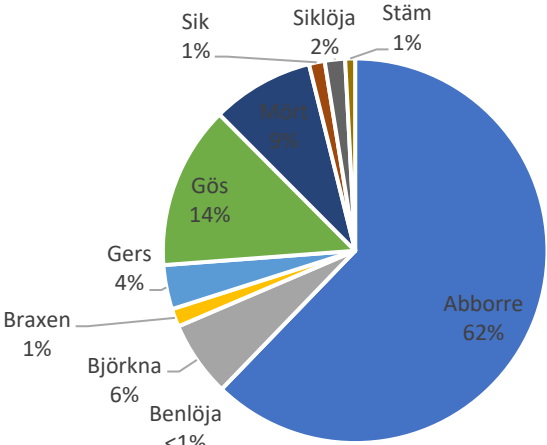
Sandviken

Artfördelning Vikt Vårbo 2025

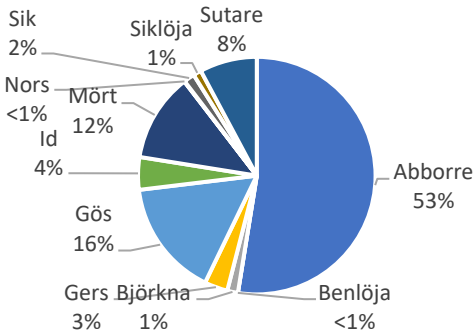

Vårbo

Artfördelning Vikt Ost Runnäs 2025

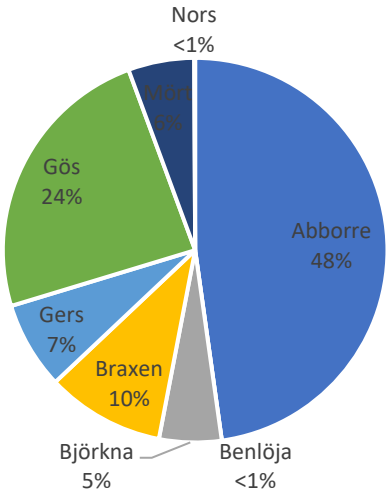
Artfördelning i biomassa

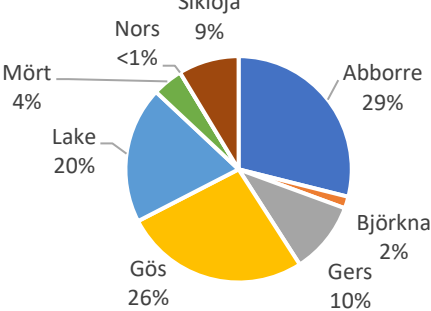
17

Ost Runnäs

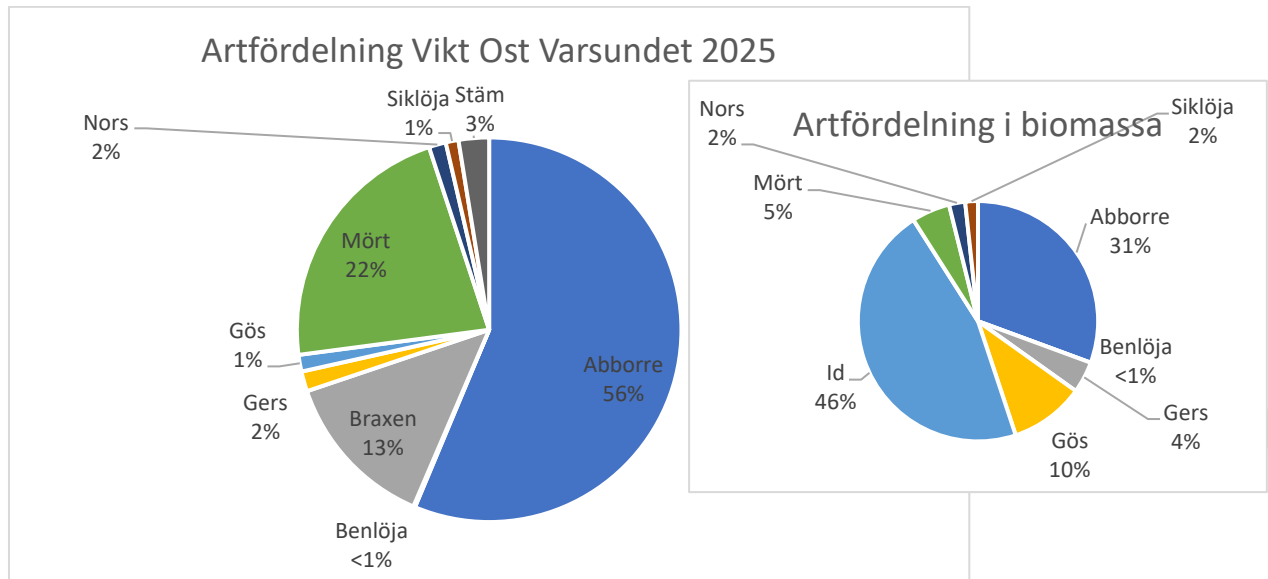
Artfördelning Vikt Gudhammarsviken 2025

Artfördelning i biomassa

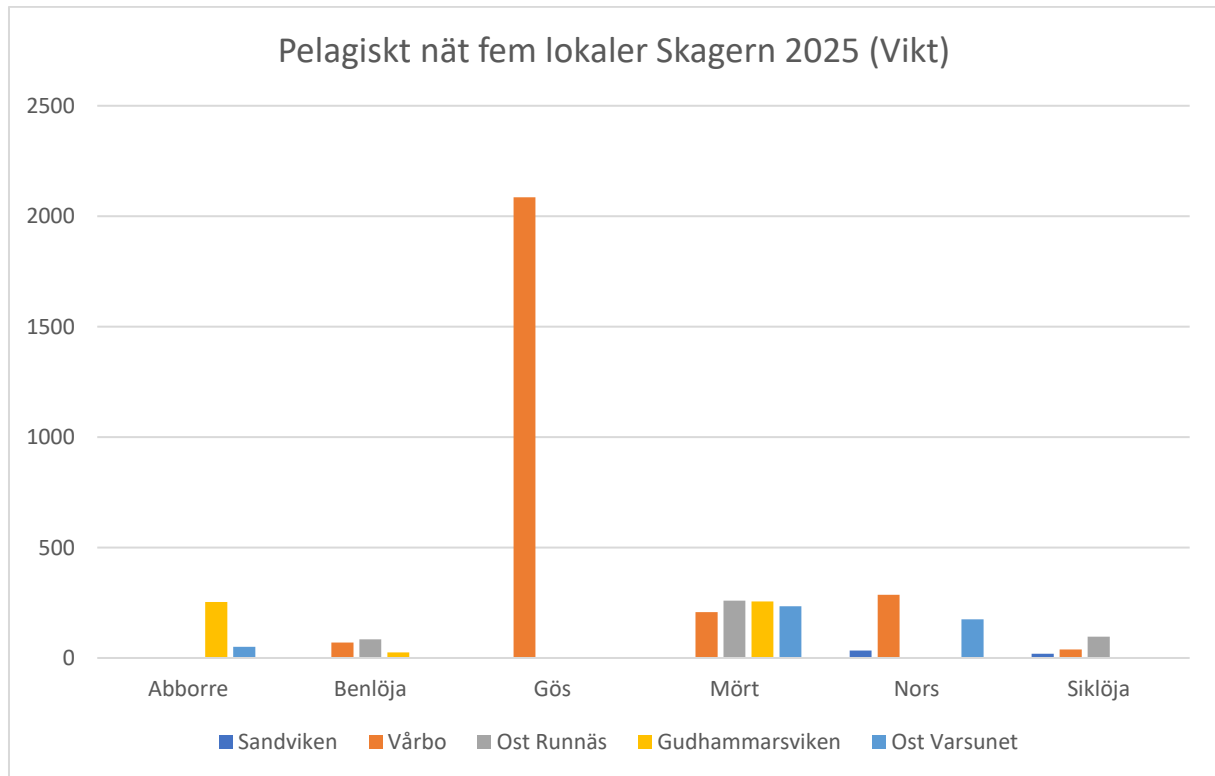
Gudhammarsviken

Ost Varsundet.

Abborre dominerade i alla fem områdena vilket är mycket positivt. Gösen har ett stort bestånd i Vårbo med hela 37 % av fördelningen. Detta hänger säkert ihop med inloppet i sjön. Braxen och björkna finns i starka bestånd i sydligaste delen av sjön men inte så det bedöms som kritiskt på något sätt. Hur olika arters fördelning ser ut bedöms hänga ihop med lämpliga miljöer, fisketryck och födotillgång.

I de pelagiska näten (1 nät per lokal, nät Norden 11) som låg i ytan och sex meter ner så skiljde det sig mycket mellan områdena. Gös fångades endast i Vårbo. Nors och siklöja varierade. Vårbo tycks vara ett område som attraherar norsen, som också här kan kopplas till inlopp. Siklöja fanns med i fångsten i tre områden; Sandviken, Vårbo och Ost Runnäs men överlag i små fångster.

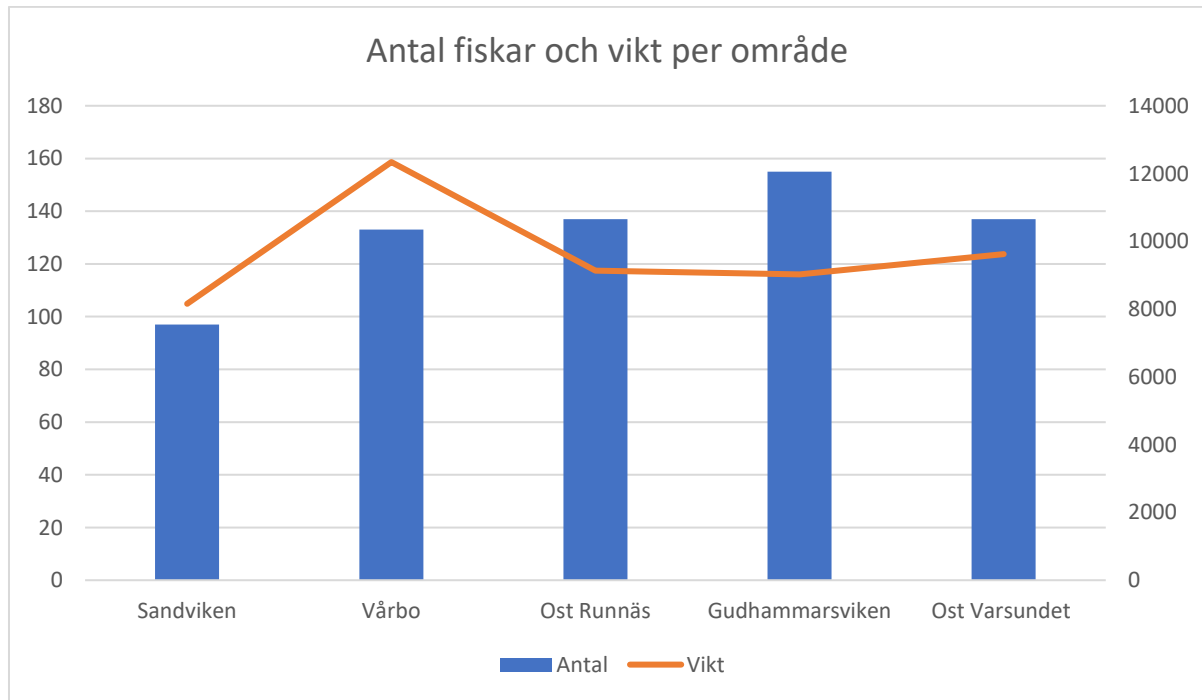

Fångst per art som totalvikt och per område i pelagiska nätet.

Totalfångst och fångst per ansträngning (per nät)

Totalt sett på 50 bottennät var fångsten per nät 13 fiskar och 966 g. Detta är precis vad en sjö som Skagern ska ligga på.

Hur fångsten var per område visas i figur nedan (totalt 10 nät per område).

Totalfångst i antal fiskar och vikt (gram) i vardera område 2025.

Fångsten per nät var totalt sett 2023 14 fiskar och 1057 gram i bottennäten, alltså mycket likvärdigt resultatet 2025.

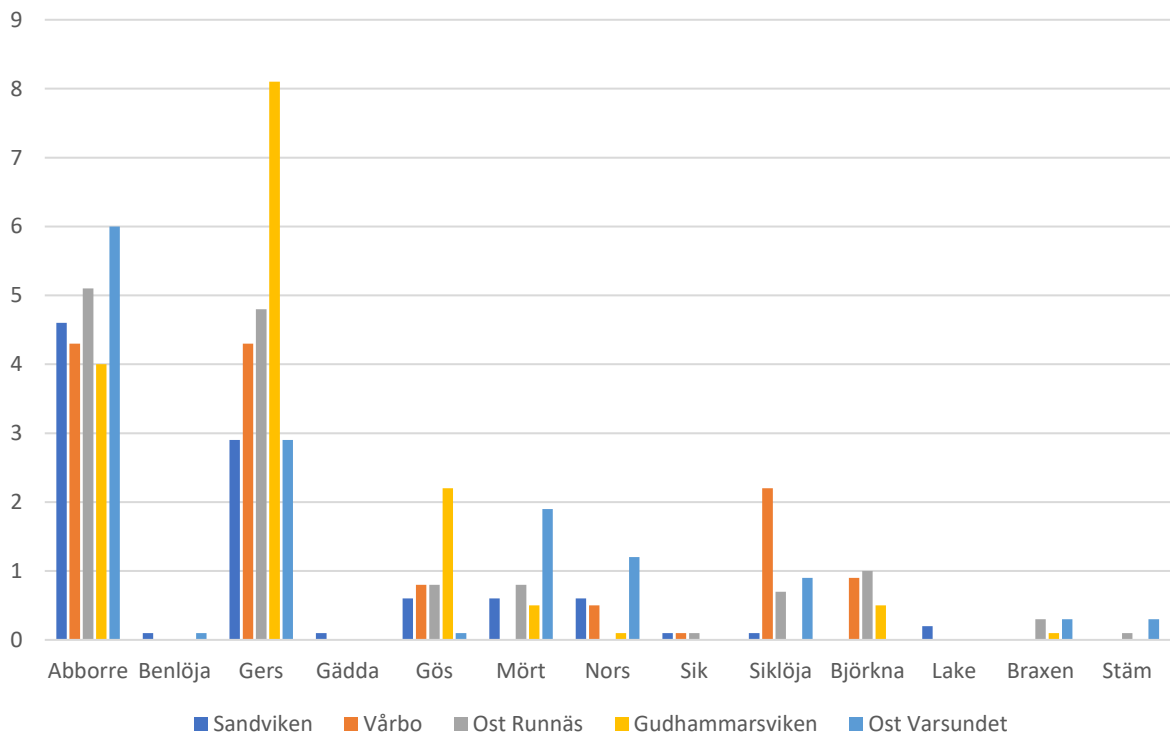
Det är svårt att ha bra jämförelsesjöar till Skagern men om vi jämför med sjöar med totalfosforhalter $<10 \mu\text{g/l}$ så var normal fångst i dessa 14-26 fiskar och 657-1070 gram per nät. Då ligger Skagern inom normalt spann vilket bedöms riktigt.

I de pelagiska näten var fångsten 2023 per nät 28 fiskar och 467 gram. 2025 var fångsten 19 fiskar och 836 gram. Detta är inom normal fångst för en sjö som Skagern.

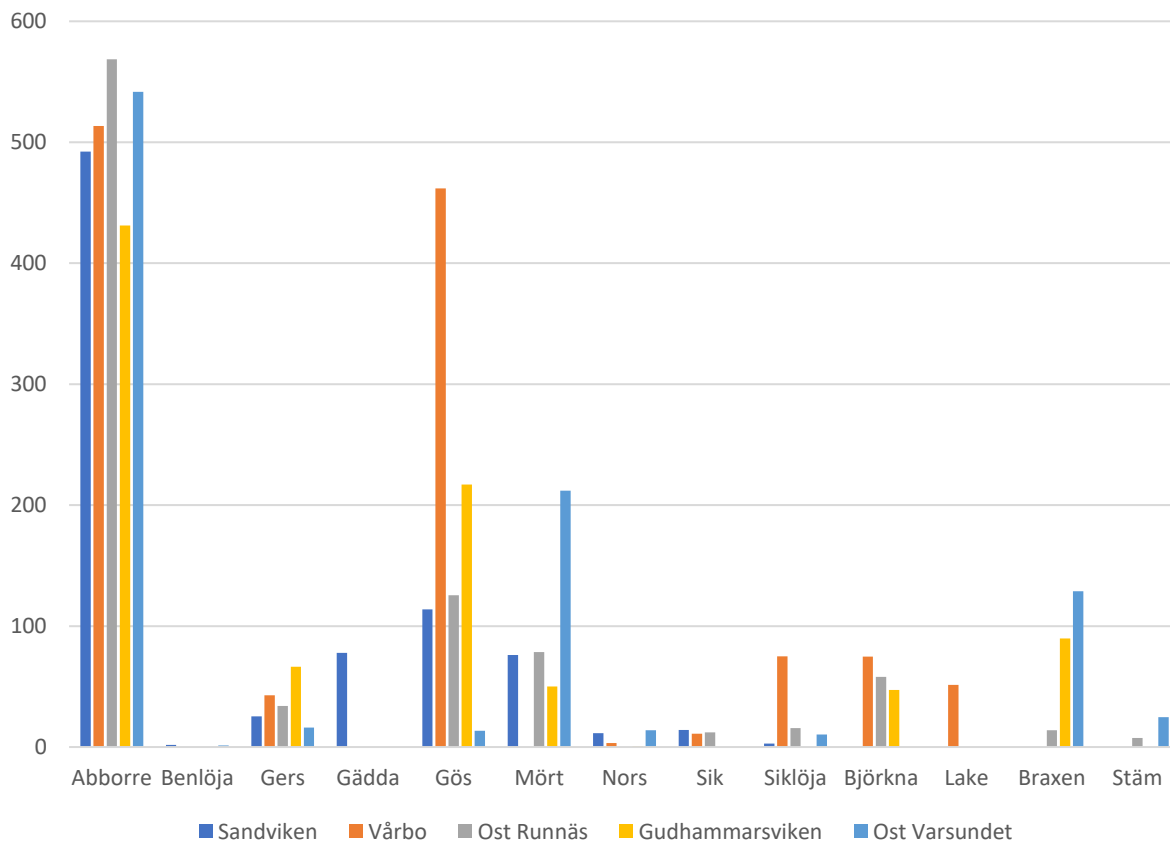
Figurerna nedan redovisar fångsterna per område.

Abborren låg på en jämn nivå för alla fem områden. Det var storvuxen gös i Vårbo medan det i Gudhammarsviken troligen finns viktiga lek- och uppväxtplatser för gösen.

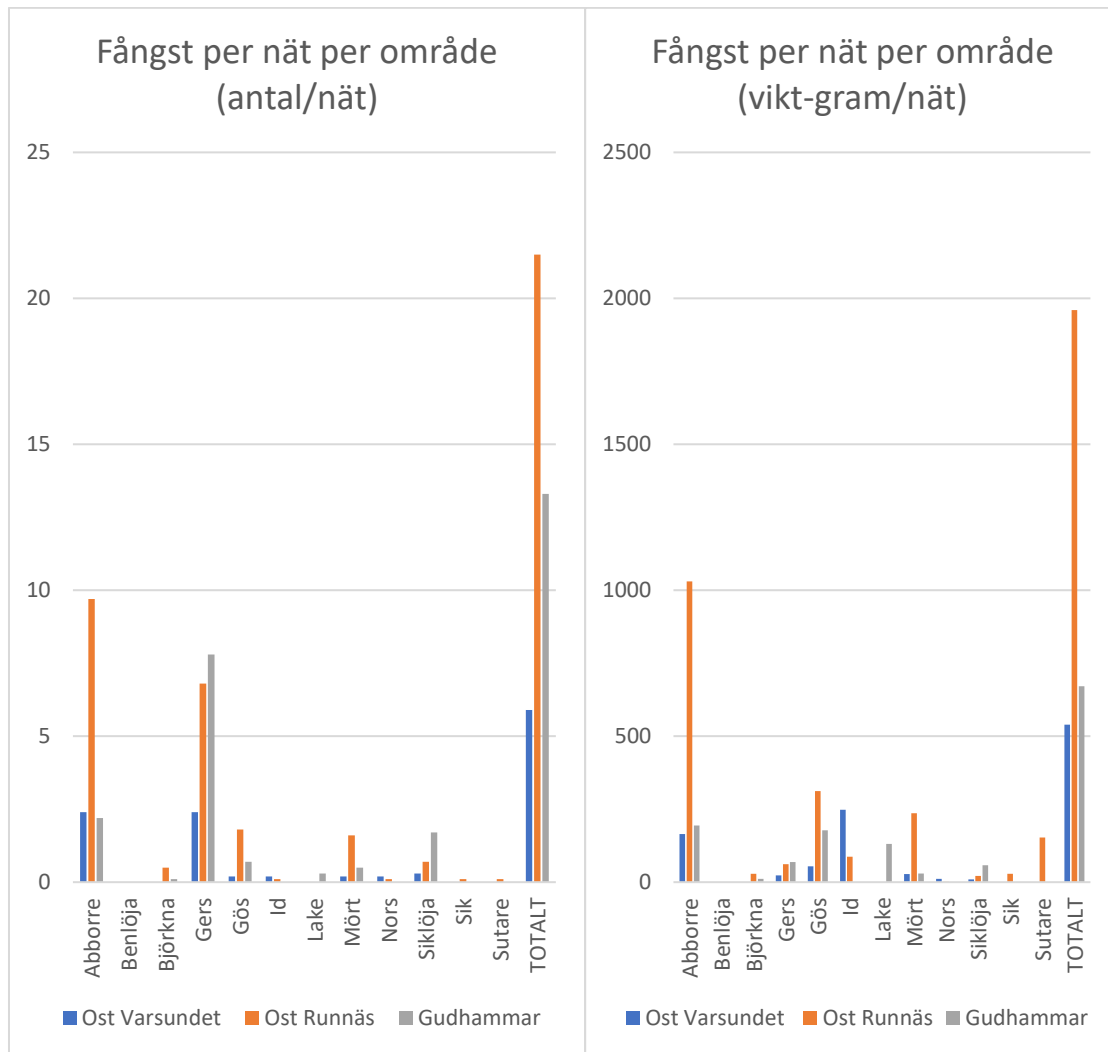
Fångst per nät i antal per område 2025

Fångst per nät i vikt per område 2025

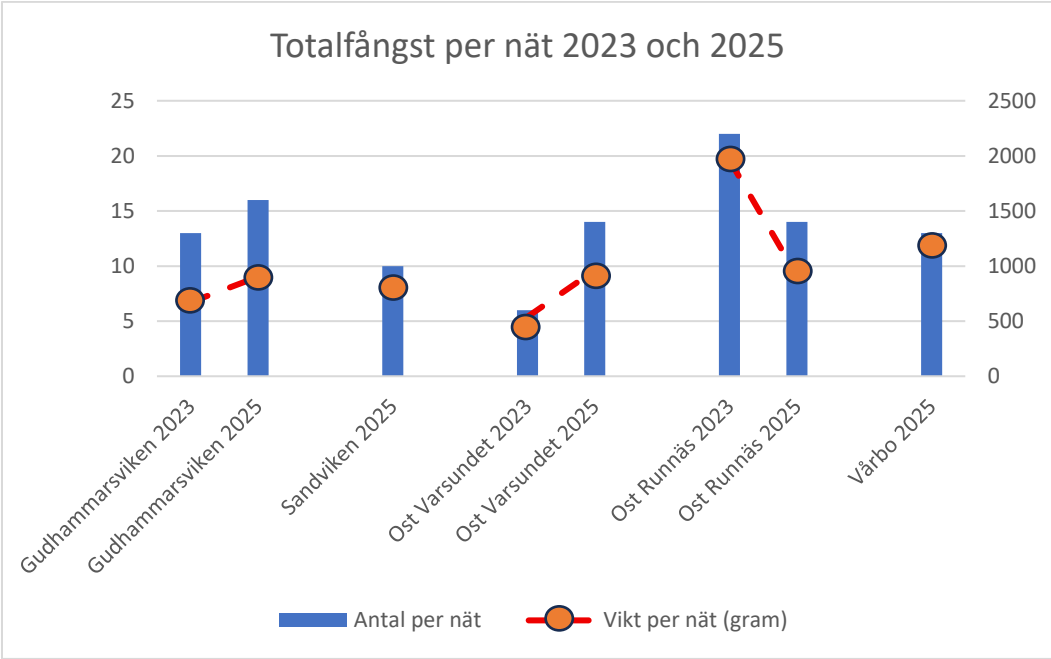

Hur fångsten per art var 2023 redovisas nedan.

Fångst per område som fångst/nät och per art 2023.

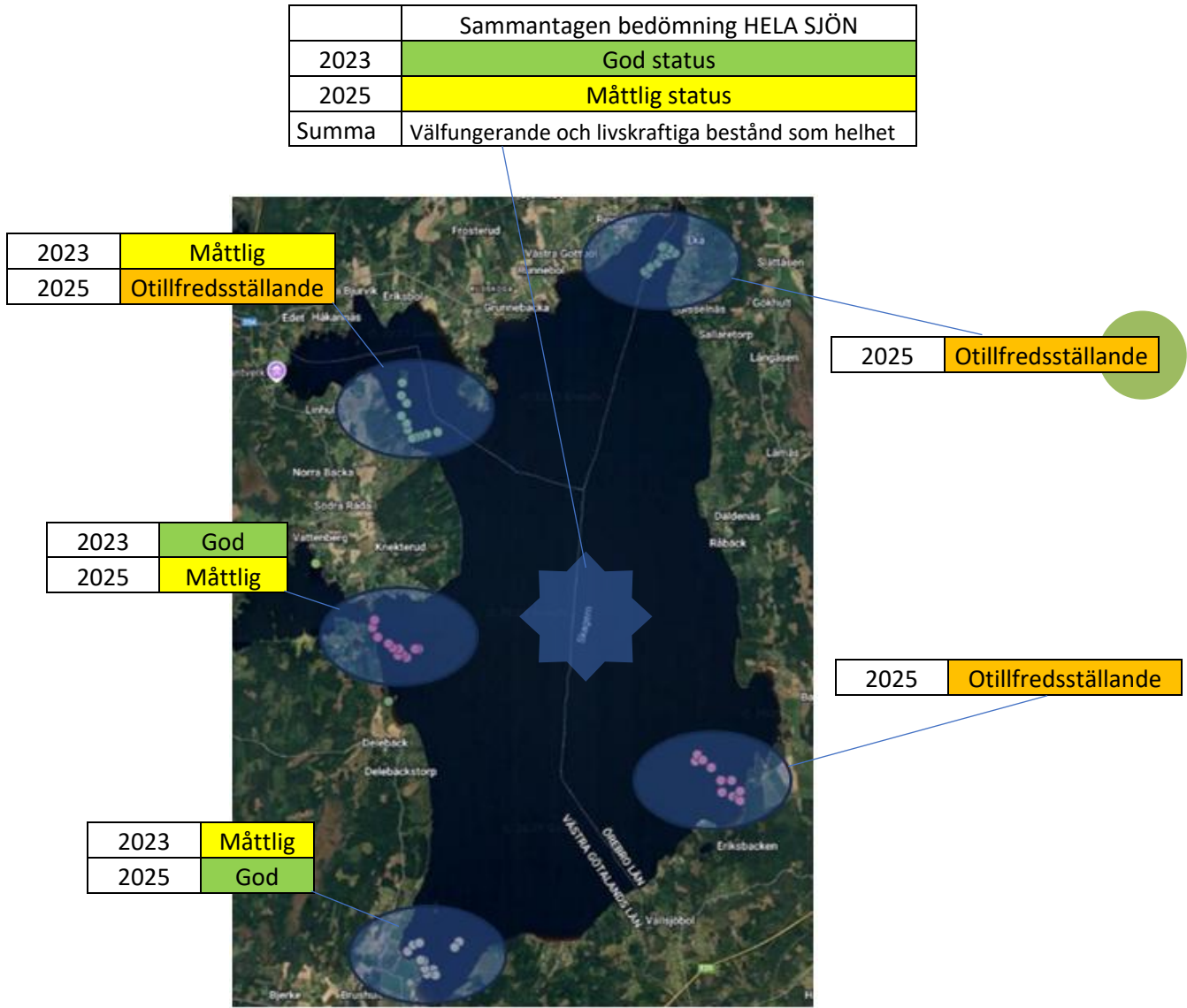
I två områden ökade fångsten i jämförelse med 2023 och i ett område minskade fångsten.

	Antal per nät	Vikt per nät (gram)	
Gudhammarsviken 2023	13	671	Normal fångst ekoregion 6 Antal: 18-36
Gudhammarsviken 2025	16	902	Vikt: 894-1538 g
Sandviken 2025	10	816	Normal fångst hela landet Antal: 15-39
Ost Varsundet 2023	6	539	Vikt: 778-1539 g
Ost Varsundet 2025	14	962	Normal fångst öringssjöar Antal: 2-18
Ost Runnäs 2023	22	1960	Vikt: 500-1141 g
Ost Runnäs 2025	14	914	Normal fångst sjöar totalfosfor <10ug/l Antal: 14-26
Vårbo 2025	13	1234	Vikt: 657-1070 g

Status övergripande

I nedanstående figur visas karta med olika delområdets status samt bedömning totalt. Det förefaller som om västra sidan och södra delen av sjön går bättre vilket säkert har att göra med sjöns karaktär och var det finns viktiga lek- och uppväxtområden för fisken.

Status sett som fiskindex och C-J Naturs samlade bedömning av fiskbeståndet i Skagern.

Status fördjupning

Utifrån provfisket kan en statusklassning göras enligt ett system som heter EQR8 vilket är ett påverkansindex utifrån standardiserat nätprovfiske. Skagern är så stor så det blir större osäkerhet i klassningen än i en liten sjö. Den har också få sjöar som liknar denna vilket gör att det blir ett litet jämförelsematerial. Klassningen av vattnets ekologiska status görs enligt de åtta indikatorerna nedan.

Antal arter
Diversitet (antal)
Diversitet (vikt)
Biomassa
Antal fiskar
Medelvikt
Andel fiskätande abborrfiskar

Kvot abborre/karpfisk

Klasserna är 5-dålig, 4-otillfredsställande, 3-måttlig, 2-god och 1-hög. Gräns mellan måttlig och god går vid värde 0,46. Avvikelse kan antyda problem med försurning eller övergödning men behöver inte alltid göra det. Resultatet bör tolkas utifrån sjöns karaktärsdrag.

Tre områden fick enligt indexet otillfredsställande status, ett område (Gudhammarsviken) fick god status och Ost Varsundet fick måttlig status. Det är viktigt att betona att indexet är svårt att använda för detta provfiske i stora sjöar och det blir osäkert men det är ändå värt att redovisa. Därför bedömer C-J Natur varje parameter var för sig nedan.

2025 års provfiske	EQR8	KlassEQR8
Sandviken	0,24	Otillfredsställande
Vårbo	0,23	Otillfredsställande
Ost Runnäs	0,20	Otillfredsställande
Gudhammarsviken	0,47	God
Ost Varsundet	0,40	Måttlig

25

Antal arter visar att det i indexet endast ska finnas 8 arter vilket blir fel eftersom Skagern är stor och djup och innehåller många typer av miljöer och biotoper. Artantalet i Skagern håller hög status. En mycket artrik sjö med högt skyddsvärde handlar det om.

Enligt indexets artfördelning visas att sjön skulle ha en obalans i arternas fördelning vilket inte stämmer. Abborren är stark i sjön och det finns många arter som klarar att samexistera. C-J Natur bedömer att sjön håller god status inom diversitet (antal och vikt).

Biomassa, alltså fångst per nät låg bra i indexet vilket delas av C-J Natur. God status.

Antal fiskar visade genomgående att det var för låg fångst i näten, för att uppnå god status behövs fångster om drygt 30 fiskar per nät. Detta är nog inte rätt eftersom näten läggs på fritt vatten och då är fångster som sågs helt normalt. Fångsten bedöms som normal, god status.

Det var en hög medelvikt på fisken som indexet ser som övergödd sjö. Fisken får en hög tillväxt i ett övergött vatten, i alla fall vissa arter. Abborren brukar i övergödda vatten ge en form av tusenbrödrabestånd, alltså många små. Hög medelvikt är bra för en sjö som Skagern. Provfisket skedde på fritt vatten och inte inne bland grunda strandzoner. Detta kan göra att större fiskar med högre medelvikt fångas, små fiskar simmar långt in i vikarna på grundare vatten. C-J Natur bedömer god status även här. ((Det är indexets svaghet att om medelvikten är hög så indikerar den övergödning (alltså fiskar som har hög tillväxt) och detta kan ju istället handla om en stor sjö där småfisken finns samlad på små ytor längst inne i vikar.))

Fångsten av större fiskätande abborrfiskar var hög, det var hög medelvikt på de abborrar som fångades. Detta är också det naturligt betingat eftersom provfisket gjordes på frivatten i en stor och djup sjö. Mindre stadier går långt in i vikarna (exempelvis inne i Lillskagern, där mycket småfisk observerades) och låter sig inte fångas. Vi bedömer att parametern håller god status.

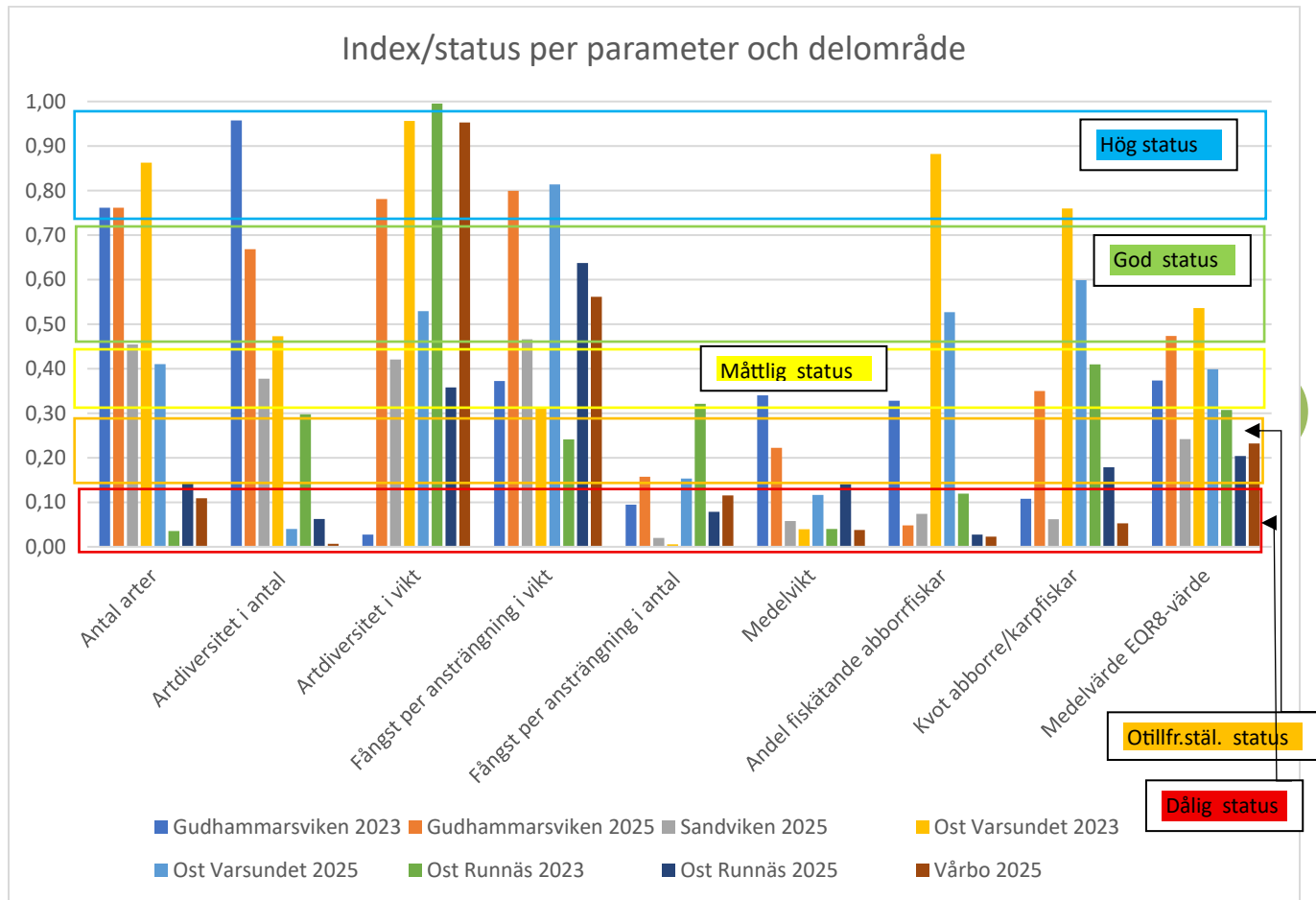
Kvoten abborre/karpfisk var hög (förhållandet abborre och karpfisk) och kan visa tecken på att karpfisken kan ha svårt att reproducera sig. Detta gällde främst i områdena Sandviken och Vårbo. Troligen handlar det om att karpfisken går landnära och att den i båda dessa områden är utsatt för

stark predation. Kanske handlar detta inte om vattenkemi som man först kommer att tänka på utan om vattenregleringen som gör att nivåerna svänger upp och ner. C-J Natur bedömer denna parameter till måttlig. ((Det var en stor andel rovfisk i förhållande till karpfisk i vikt. Det borde varit mer karpfisk enligt indexet (i en "normalsjö", men Skagern är inte en "normalsjö"). Detta kan handla om flera olika saker; att karpfisken har svårt att reproducera sig på de grunda delarna i och med nivåsvängningar, att de simmar i andra delar i sjön eller att rovfisken utövar en stark predation.))

Sätter man in alla data i en samlad uträkning för index EQR8 så ger denna måttlig status. Den måttliga statusen kan ha att göra med vattenregleringen.

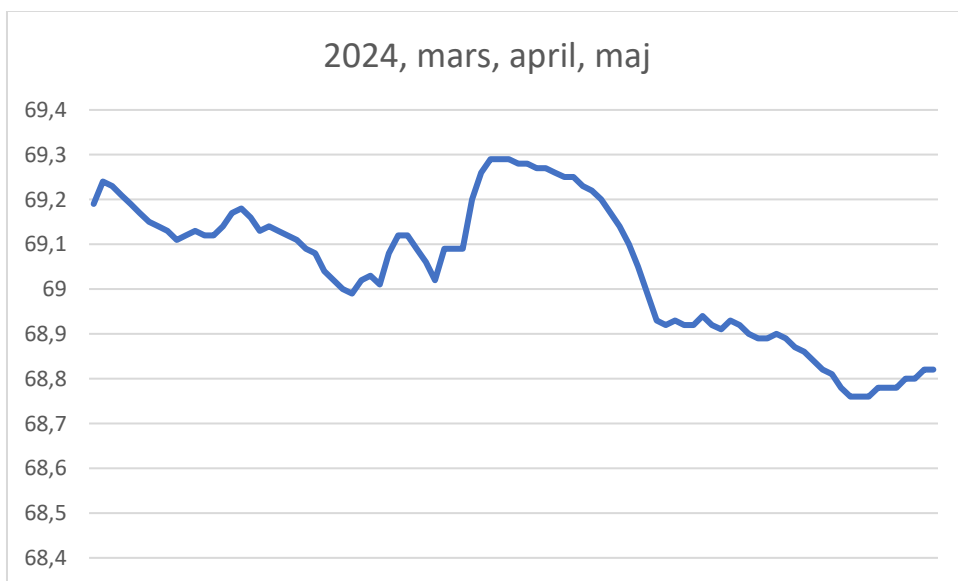
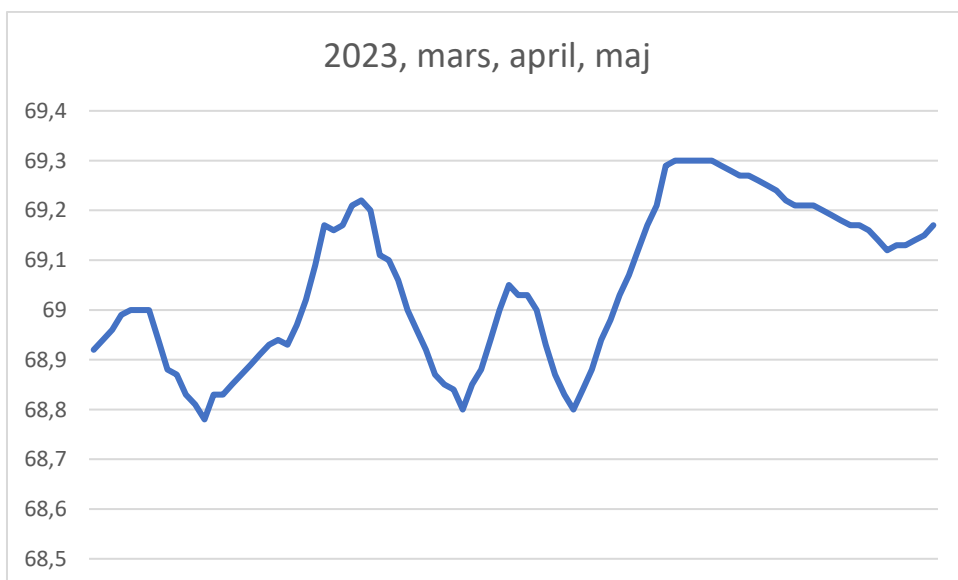
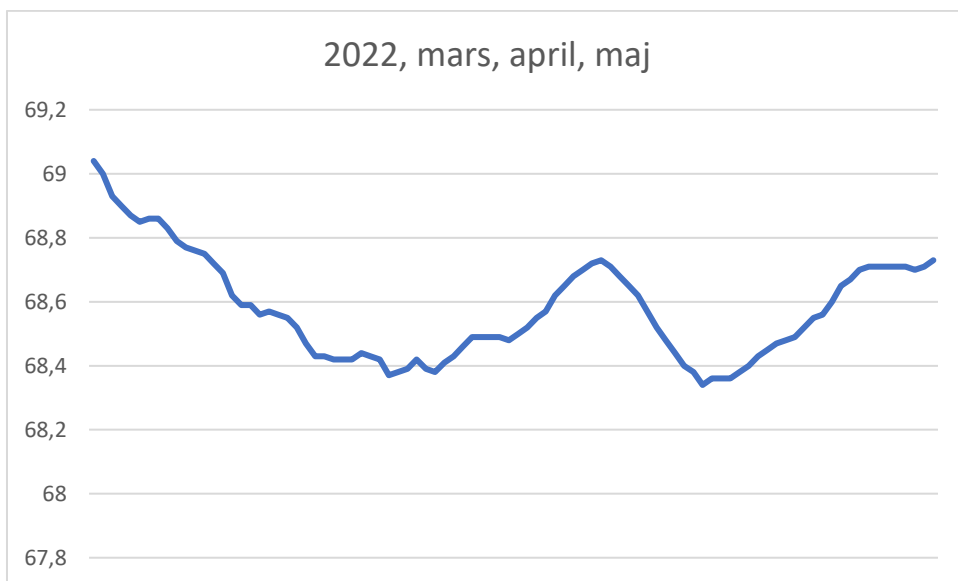
EQR8 - index för generell påverkan				
Parameter	Resultat	Referensvärde	Z-värde	P-värde
Antal inhemska arter	13	12,46	0,35	0,73
Simpson's D, antal fiskar, alla arter	3,72	3,25	0,82	0,41
Simpson's D, biomassa, alla arter	3,04	3,72	-0,90	0,37
Vikt(g)/nät, inhemska arter	965,52	1117,41	-0,31	0,75
Antal fiskar/nät, inhemska arter	13,18	37,55	-1,80	0,07
Medelvikt (g), alla arter	73,26	30,30	1,64	0,10
Andel potentiellt fiskätande abborre+gös, biomassa, alla arter	0,66	0,43	1,30	0,19
Kvot abborre/inhemska karpfiskar, biomassa	2,95	0,83	1,16	0,25
EQR8	0,36			
Klassning av ekologisk status baserad på EQR8	Måttlig			
Sannolikhet för hög status	0,00			
Sannolikhet för god status	0,09			
Sannolikhet för måttlig status	0,68			
Sannolikhet för otillfredsställande status	0,22			
Sannolikhet för dålig status	0,00			
Gränsfall mellan god och måttlig status	Nej			

Om man studerar en producerad figur med de åtta olika parametrarna i fiskindexet så ser man tydligt att det är fångsten i antal fiskar, medelvikt och andel fiskätande abborrfiskar som drar ner indexets sammantagna status. Dessa tre parametrar handlar delvis om indexets osäkerhet i stora och djupa sjöar. Indexet bedöms inte visa en rättvis bild.

Indexfigur med gränser insatta i rutorna. Ju högre upp mot 1 desto bättre värde (bedömt opåverkat tillstånd).

I två speciella inriktade index kan det visa sig om en sjö har problem med surt vatten eller övergött vatten. Tre av områdena fick måttlig status inom surt vatten, alltså en måttlig påverkan från surt vatten som påverkar fiskbeståndet negativt. Dessa var Sandviken, Ost Runnäs och Gudhammarsviken. Alla dessa tre ligger nära åmynningar/tillopp vilket skulle kunna göra att surare vatten rinner ut och påverkar delar i sjön. Att vattendragen skulle påverka Skagerns stora vattenvolym och sänka pH till för fisken skadliga värden är inte troligt. Mycket fisk finns i sjöns strandzoner, se resultaten från strandzonsinventering. Sämre status kan ha att göra med vattennivåerna i sjön. Karpfisker såsom braxen och mört är känslig för detta då den leker långt in mot land på grunda delar. Vattennivåer för åren 2022-2024 redovisas nedan.

Vattennivåer, meter över havet, 2022-2024. Data från Fortum.

På ovan diagram ser man att vattenytan i Skagern sänks ganska kraftigt under den viktiga vårperioden då många fiskararter leker. Skillnaderna är uppåt halvmeter och i vissa fall snabbt. Denna nivåreglering kan ha betydelse för fiskesamhället.

Samtliga fem lokaler fick hög status inom övergött vatten, alltså låg påverkan.

Om vi då ska sammanfatta detta så är det lite spretigt vilket det lätt blir i större sjöar som inte indexet fungerar så bra på. Flera delar visar på god status men det som ger en viss osäkerhet är vattenregleringen. Ingen tydlig och stark påverkan finns från surt vatten i indexen, istället kan detta vara från regleringen. Det är ett rikt fiskesamhälle i Skagern och flera delar visar mer mot god status än mot måttlig status. För att inte underskatta olika komplexa påverkansmönster som kan finnas och för att säkerställa att arbetet med att förbättra sjön i olika avseenden fortsätter väljer C-J Natur att sätta **måttlig status** som helhet för Skagern 2025. Men som sagts så ligger sjön nära god status (måttlig-god klass).

29

Abborren – en viktig biomarkör i sjöar

Abborren är en bra indikator när man undersöker fiskbeståndet kopplat till sjöns status. Abborren har svårt att nå större storlekar i övergödda vatten. Ju mer näring ett vatten innehåller desto mer karpfisk innehåller sjön, detta enligt den klassiska näringsmodellen. Abborren som till stor del jagar med synen missgynnas i näringsrika och grumliga vatten. Mört och braxen gynnas och får en konkurrensfördel. I många övergödda vatten uppvisar abborren svaga bestånd eller bestånd med otroligt stora småabborrbestånd (medelvikt 10 gram). Abborren är även en viktig reglerare av bytesfisk samt en resurs inom fisketurism. Idag är fiske efter abborre otroligt populärt. Vid provfisket 2023 var andelen abborre över 15 cm 70 %. 2025 var denna siffra 72 %. Alltså en stabilitet och 70 % är en mycket hög siffra. Abborren går bra i Skagern.

Artvis fångst

Abborre

Fångsten av abborre uppgick till följande per område per nät:

Sandviken: 4,6 st – 492 g = normal fångst

Vårbo: 4,3 st – 514 g = normal fångst

Ost Runnäs: 5,1 st – 569 g = normal fångst

Gudhammar: 4 st – 431 g = normal fångst

Ost Varsundet: 6 st – 542 g normal fångst

Överlag bedöms fångsten som normal. Hur fångsten var 2023 ses nedan.

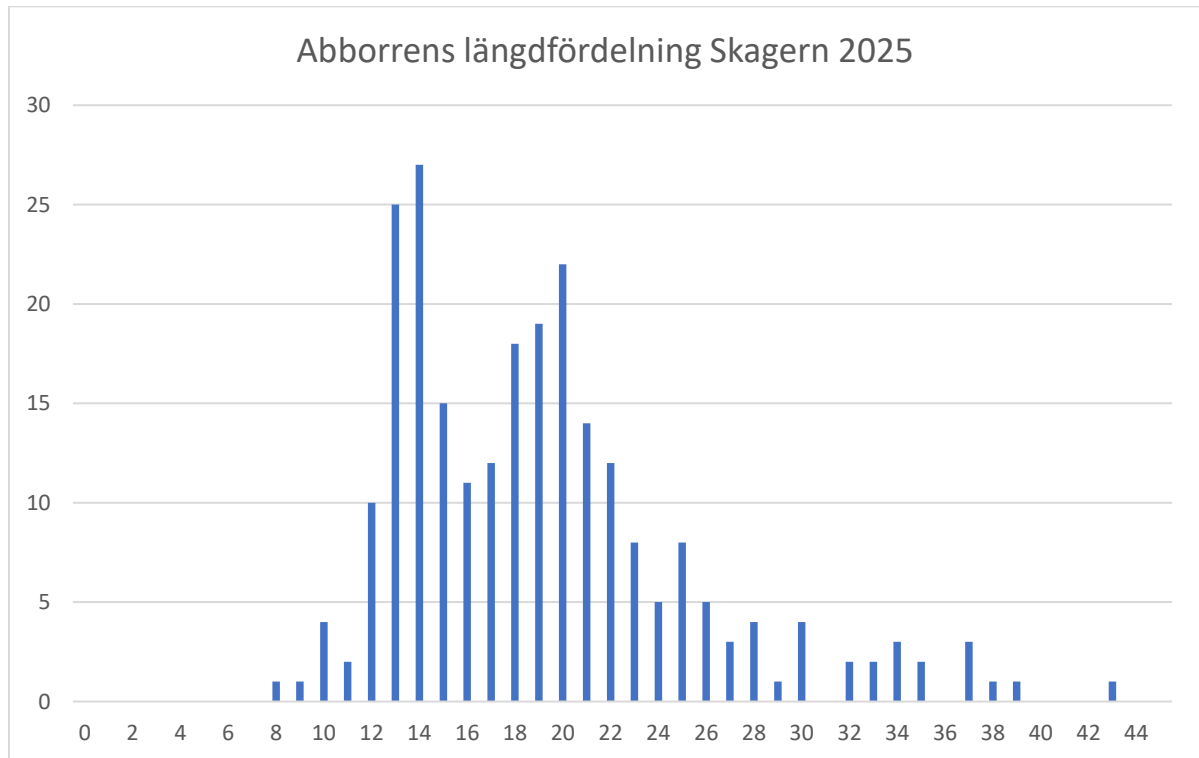
2023 års provfiske:

Ost Varsundet: 2,4 st – 165 g = låg fångst

Ost Runnäs: 9,7 st – 1030 g = hög fångst

Gudhammar: 2,2 st – 194 g = låg fångst

Abborrar runt 18-19 cm i längd dominerade. Från årsyngel och uppåt fångades. Detta visar ett mycket fint abborrbestånd. Reproduktionen är god.

30

Längdfördelning hos abborre i Skagern 2025. På vertikal axel antal fiskar och på horisontal axel cm-klass.

Medelvikten var 107, 119, 111, 108 och 90 g i respektive område. Ett bra riktvärde i mindre sjöar är 50 g. Skagerns abborrar håller hög medelvikt.

I de pelagiska näten fångades endast några få abborrar. Ute på frivattnet är det gösen som är starkast idag och dominerar.

Årsyngel återfanns på riktigt grunt vatten, ca 20-30 mm i längd.

Överlag var abborrbeståndet normalt. Hög medelvikt. Stor konkurrens med gösen säkert. Strukturen i beståndet ser bra ut. Sammantaget bedöms abborrbeståndet fungera bra.

Mört

Fångsten av mört per nät var:

Sandviken: 0,6 st – 76 g = låg fångst

Vårbo: Endast mört i pelagiskt nät, 2 st = låg fångst

Ost Runnäs: 0,8 st – 78 g = låg fångst

Gudhammar: 0,5 st – 50 g = låg fångst

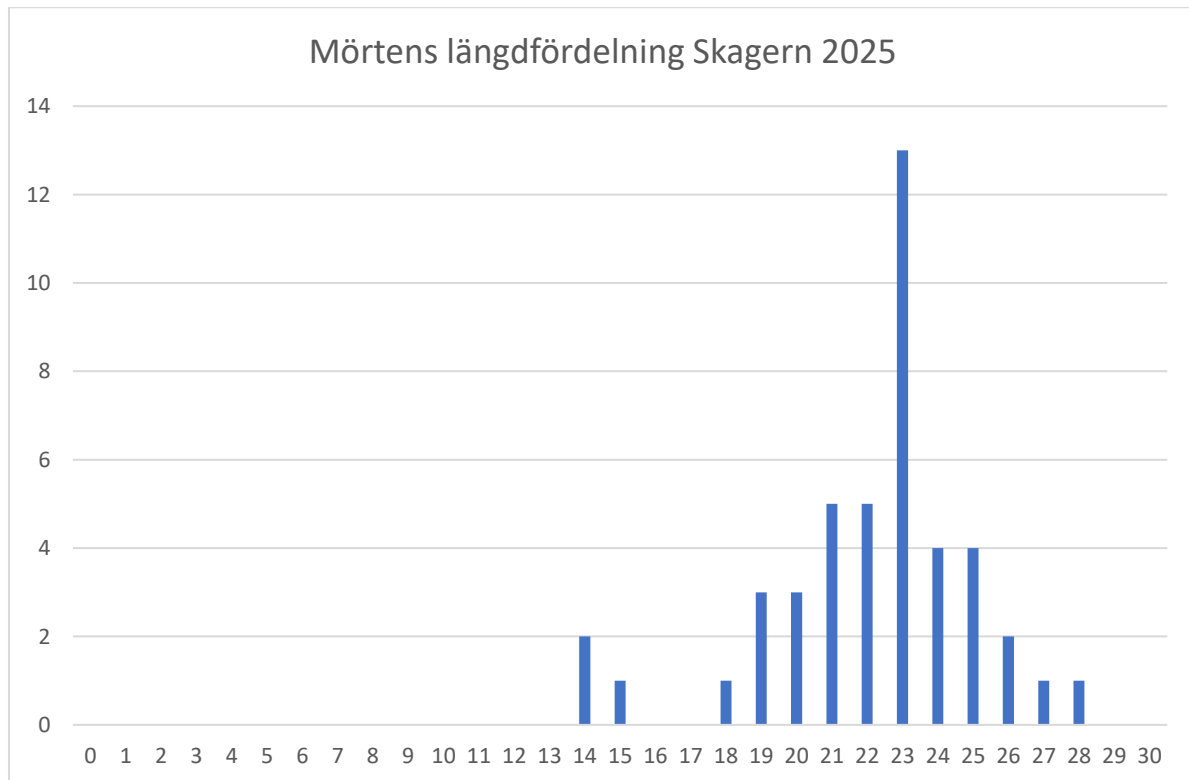
Ost Varsundet: 1,9 st – 212 g normal fångst

2023 års fångst:

Ost Varsundet: 0,2 st – 28 g = låg fångst
Ost Runnäs: 1,6 st – 236 g = normal fångst
Gudhammar: 0,5 st – 29 g = låg fångst

Fångsten var låg. Endast Varsundet kom upp i normal fångst.

Mörtar på 23 cm dominerade. Minsta mört i fångsten var 14 cm lång mört. Årsyngel fanns i strandzonerna på grunt vatten så reproduktionen fungerar.

Längdfördelning hos mört i Skagern 2025. På vertikal axel antal fiskar och på horisontal axel cm-klass.

Medelvikten var 126 g, 104, 98, 100, 112 g vilket är högt (2023: 139, 147 och 58 g). Det är storvuxen mört i Skagern.

Beståndet hos mört är svagt till normalt och reproduktionen fungerar. Resultatet överensstämmer med Skagerns stora och djupa karaktär. Det hade blivit mer mört om näten hade lagts längst inne i vikarna. Beståndet bedöms vara normalt.

Mört från Skagern 2023. Det är storvuxen mört i Skagern. Varför inte prova att tillaga denna prima matfisk!?

Gös

Fångsten av gös per nät uppgick 2025 i respektive område till:

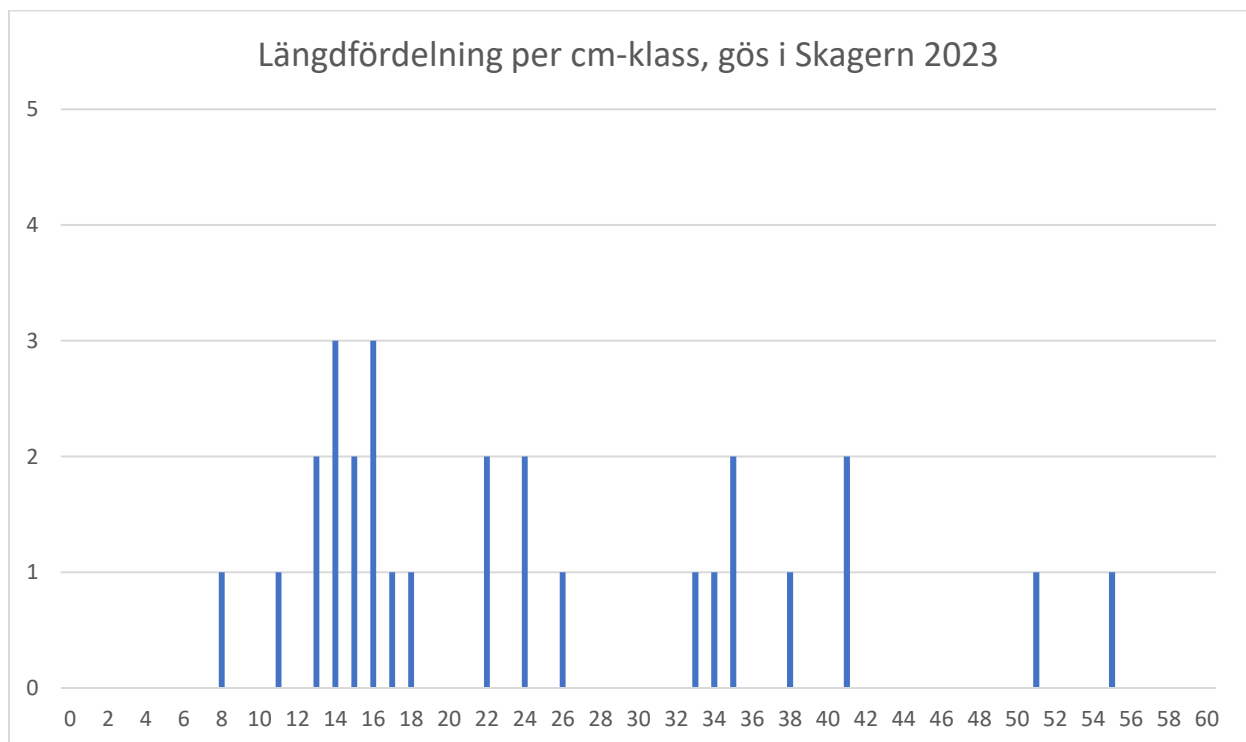
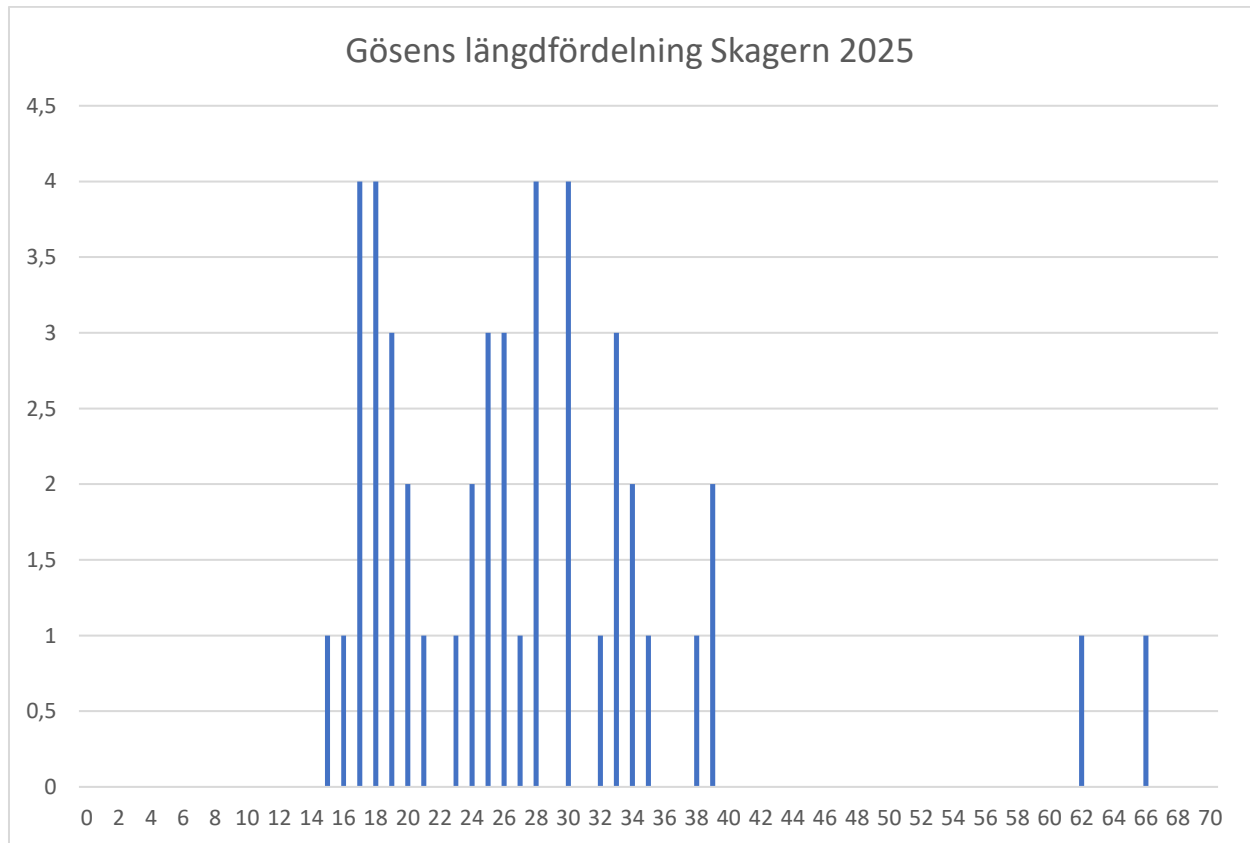
Sandviken: 0,6 st – 114 g = normal fångst
Vårbo: 0,8 st – 462 g = hög fångst
Ost Runnäs: 0,8 st – 125 g = normal fångst
Gudhammar: 2,2 st – 217 g = hög fångst
Ost Varsundet: 0,1 st – 14 g låg fångst

2023 års fångst:

Ost Varsundet: 0,2 st – 54 g = normal fångst
Ost Runnäs: 1,8 st – 312 g = hög fångst
Gudhammar: 0,7 st – 178 g = hög fångst

Totalt fångades 46 st gösar 2025 vilket kan jämföras mot 2023 då 28 st gösar ingick. Med utökade nät så är fångsten i nivå. 46 gösar betecknas som bra totalt sett.

Årsklasserna visar gös från olika år. En gös på ca 18 cm är från 2024 års lek. Gösens reproduktion fungerar regelbundet. Det var få större gösar som kan tyda på att fisket ändå selekterar bort större fisk. Förslag på att minska fisket under viktiga tider ges i rapporten.

Längdfördelning hos gös i Skagern 2025 och 2023. På vertikal axel antal fiskar och på horisontal axel cm-klass.

Reproduktionen av gös är god i sjön! Här ses 2-3 somrig gös.

Medelvikten hos gösen per område var:

Sandviken: 190 g

Vårbo: 577 g

Ost Runnäs: 157 g

Gudhammar: 99 g

Ost Varsundet: 135 g

Vårbo stack ut något med en hög medelvikt, i övriga områden normal.

Medelvikten låg 2023 på 171, 173 och 254 g.

Slår man ut fångsten 46 st på 50 nät så får man 0,9 st vilket är bra. Många gössjöar har fångster om 0,5 st per nät vid provfischen så Skagern är en mycket bra gössjö.

Braxen och björkna

7 braxnar och 24 björknor erhöles. Braxens bestånd är kient medan björknan får betecknas finnas i ordinärt bestånd. Fångsten av björkna var per nät 0,5 st/36 g vilket är normal fångst.

Minsta björknan var 103 mm, alltså har reproduktionen fungerat de senaste 3 åren.

Braxen och björkna får betecknas ha godkända bestånd i Skagern.

Björkna med stort öga, silvriga fjäll och orangefärgade fenbaser.

Gädda

En gädda fångades som var 51 cm. Mycket gädda fångas vid sportfisket, de flesta återutsätts. Gädda på över 17 kg fångades sommaren 2025. Skagern är en sjö av hög klass för sitt gäddfiske.

Skagern är en mycket gäddrik sjö.

Gers

Gersen är en bottenlevande abborrfisk som finns i många sjöar. Fångsten var per nät och område:

Sandviken: 2,9 st – 25 g = normal fångst
Vårbo: 4,3 st – 43 g = normal fångst
Ost Runnäs: 4,8 st – 34 g = normal fångst
Gudhammar: 8,1 st – 66 g = hög fångst
Ost Varsundet: 2,9 st – 16 g = normal fångst

Fångst 2023:

Ost Varsundet: 2,4 st – 23 g = normal fångst
Ost Runnäs: 6,8 st – 62 g = hög fångst
Gudhammar: 7,8 st – 69 g = hög fångst

Gudhammar sticker ut som ett område där gersen finns i större bestånd. Detta kan ha att göra med att mer näring och lämpliga sedimentationsbottenar finns här. I övriga delar normala bestånd.

Nors

En pelagisk och mycket viktig fisk. Tillsammans med siklöja motorn i Skagern. Fångsten var i botten näten per nät:

Sandviken: 0,6 st – 25 g = normal fångst

Vårbo: 0,5 st - 3 g = normal fångst

Ost Runnäs: 0 st = låg fångst

Gudhammar: 0,1 st – 0,7 g = låg fångst

Ost Varsundet: 1,2 st – 14 g = hög fångst

2023 års fångst:

Ost Varsundet: 0,2 st – 12 g = normal fångst

Ost Runnäs: 0,1 st – 1,2 g = normal fångst

Gudhammar: 0 st = låg fångst

Och i de pelagiska näten 2025:

Sandviken: 5 st – 34 g = normal fångst

Vårbo: 32 st - 286 g = hög fångst

Ost Runnäs: 0 st = låg fångst

Gudhammar: 0 st = låg fångst

Ost Varsundet: 19 st – 175 g = hög fångst

Pelagiska näten 2023:

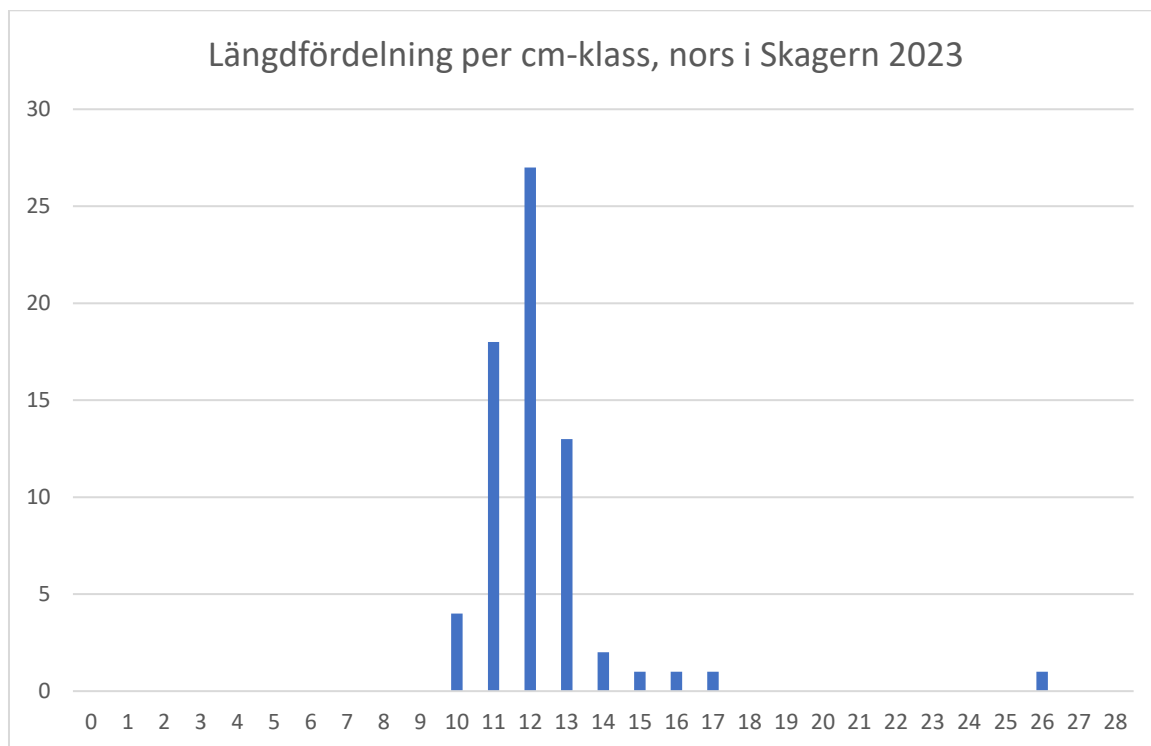
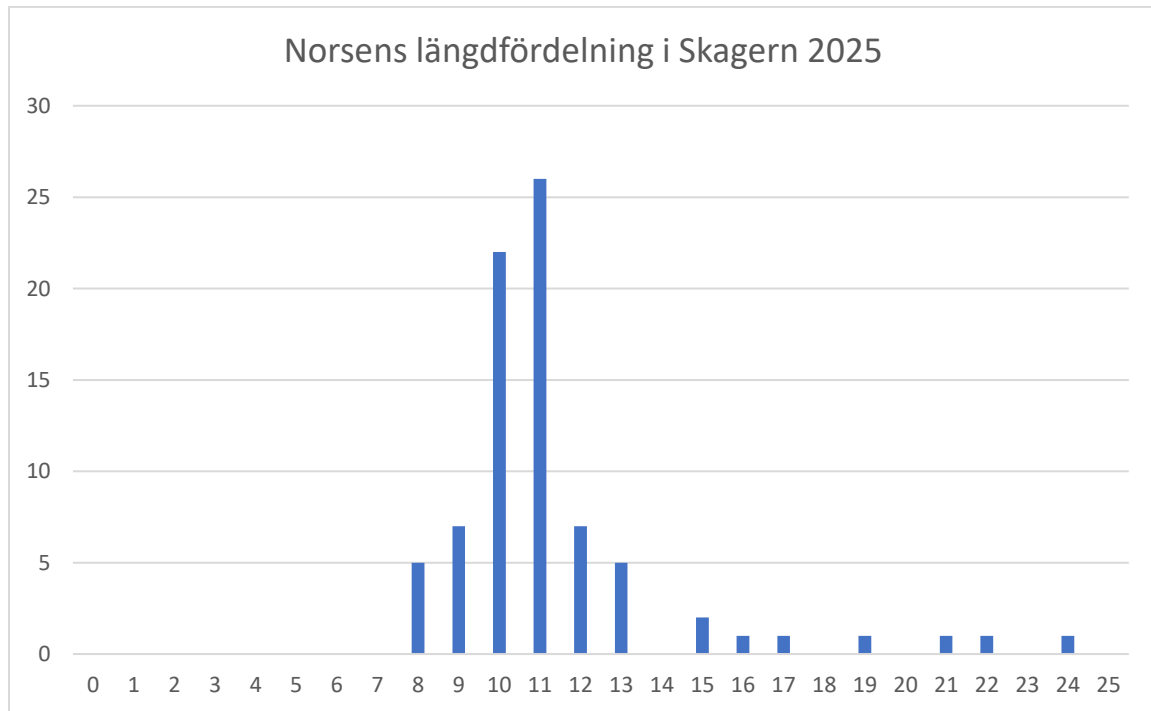
Ost Varsundet: 53 st – 539 g = hög fångst

Ost Runnäs: 5 st – 66 g = normal fångst

Gudhammar: 7 st – 78 g = normal fångst

Medelvikten låg mellan 10-20 g. Detta är normalt.

Flera årsklasser fanns med i fångsten. Normalt till stort bestånd i Skagern vilket är positivt då dessa är viktiga bytesfiskar för abborre och gös.

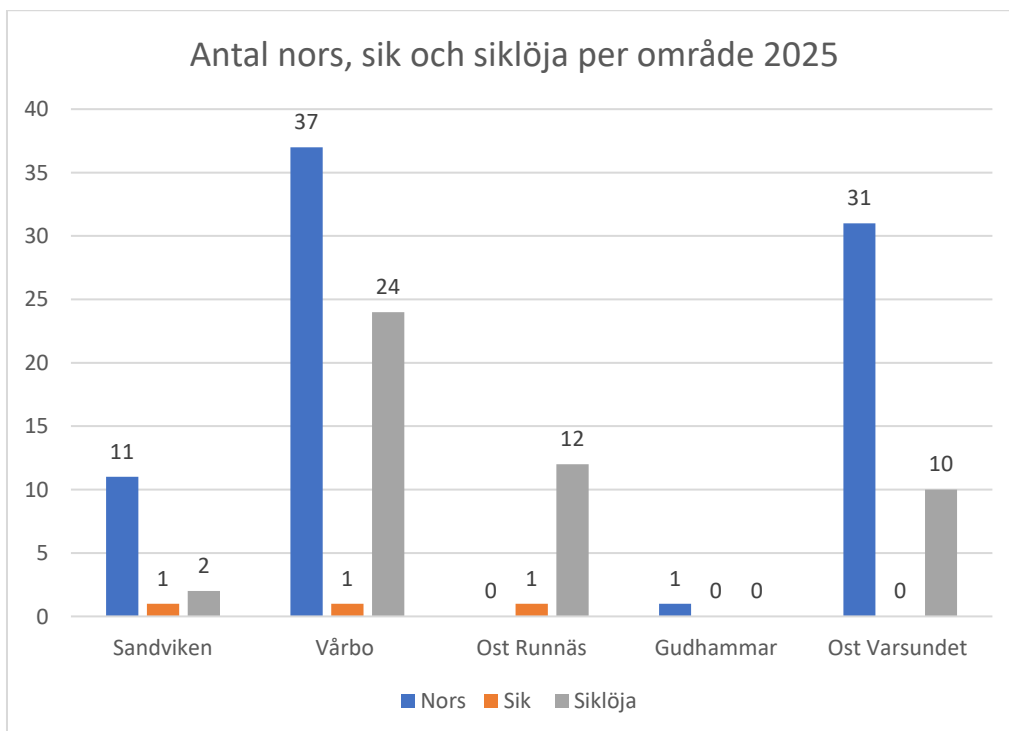
Längdfördelning hos nors i Skagern 2025 och 2023. På vertikal axel antal fiskar och på horisontal axel cm-klass.

Större nors (norskung) från 2025. Norsen är mycket god att äta!

Siklöja

Flest siklöjor fångades 2023 i Gudhammarsviken, 2025 fångades ingen alls i samma område. Istället var det Vårbo som 2025 stack ut. Det förefaller som om Gudhammar försämrats, detta kanske hänger ihop med miljön. I området rinner Hovaån ut som har en lokal påverkan på sjön med både näring och surt vatten.

Fångster av siklöja, sik och nors i Skagern 2025. Totalantal per område (både bottennät och pelagiskt nät).

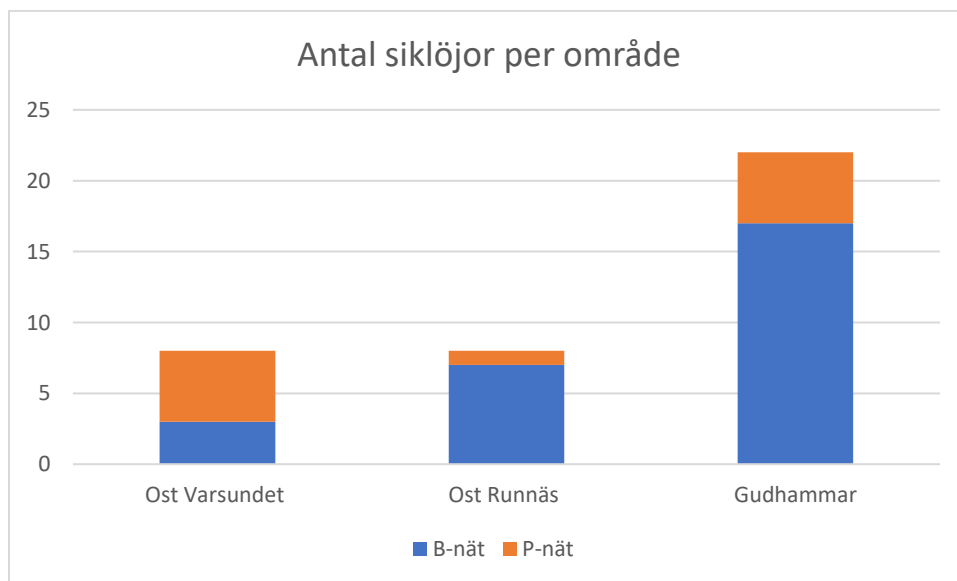
Fångsten siklöja var i bottennäten 2025 per nät:

Sandviken: 0,1 st – 3 g = normal fångst
Vårbo: 2,2 st - 11 g = normal fångst
Ost Runnäs: 0,7 st – 16 g = normal fångst
Gudhammar: 0 st = låg fångst
Ost Varsundet: 0,9 st – 10 g = normal fångst

Och i de pelagiska näten 2025:

Sandviken: 1 st – 19 g = låg fångst
Vårbo: 2 st - 39 g = normal fångst
Ost Runnäs: 5 st – 96 g = normal fångst
Gudhammar: 0 st = låg fångst
Ost Varsundet: 1 st – 3 g = låg fångst

39

Fångster av siklöja i Skagern 2023. Totalantal.

I bottennäten 2023 per nät:

Ost Varsundet: 0,3 st – 9,2 g = normal fångst
Ost Runnäs: 0,2 st – 22 g = normal fångst
Gudhammar: 1,7 st – 58 g = normal-hög fångst

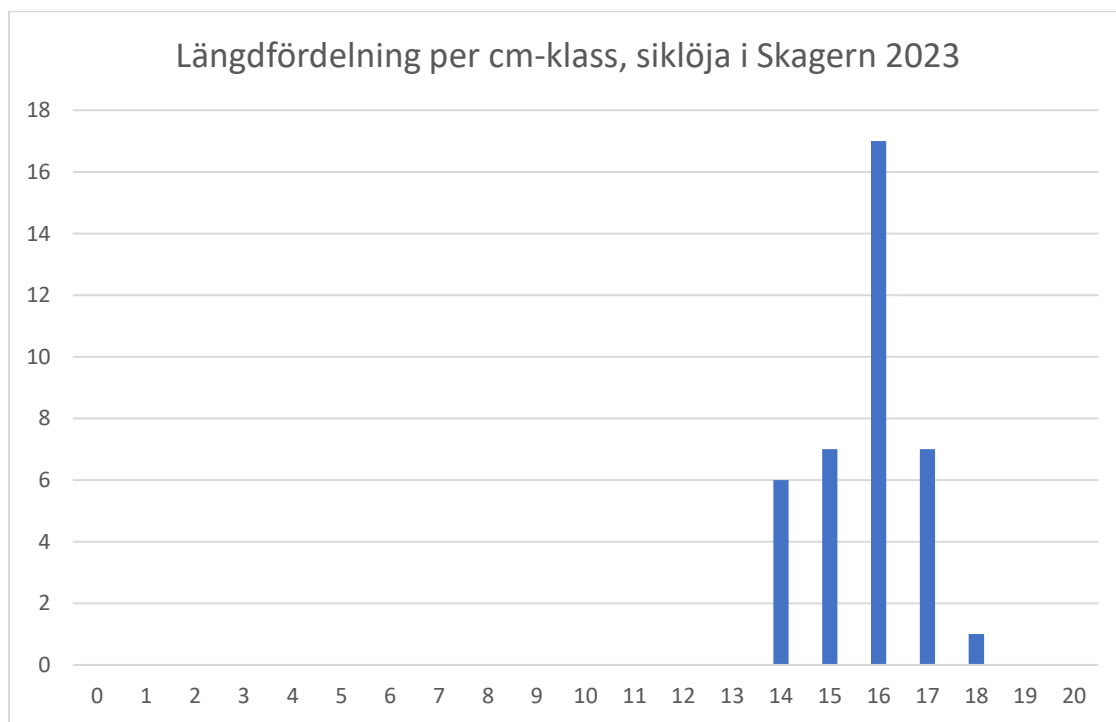
I de pelagiska näten 2023 per nät:

Ost Varsundet: 5 st – 130 g = normal fångst
Ost Runnäs: 1 st – 29 g = låg fångst
Gudhammar: 5 st – 117 g = normal fångst

Längderna på siklörorna visade att det fanns åtminstone två till tre olika årsklasser i fångsten.
Dominerade gjorde 16 cm, detsamma gällde även 2023.

40

Längdfördelning hos siklöja i Skagern 2023. På vertikal axel antal fiskar och på horisontal axel cm-klass.

Det var ganska små fångster med siklöja och beståndet sätts som minskande och i en måttlig klass. Gösen betyder säkert mycket för beståndet liksom klimatet med allt varmare vatten. 25 grader i ytan uppmättes vid provfisket 2025!

Siklöja överst. I mitten löja, nors längst ner. Många har svårt att se skillnad på dessa men tittar man på ögat, fjällen och hur munnen är utformad så ser man tydliga skillnader.

Sik

3 st sikar erhöles. Dessa var:

Sandviken, 250 mm, 141 g, fångades på djup 12-20 m.

Vårbo, 245 mm, 111 g, fångades på djup 12-20 m.

Ost Runnäs, 250 mm, 121 g, fångades på djup 12-20 m.

Fångsten var per område ganska normal. Beståndet får bedömas som måttligt. Men tre sikar är ändå positivt och visar att sjön nog håller ett skapligt bestånd trots allt.

Sik ska finnas i bra bestånd i en sjö som Skagern, och det gör det!

Fångstrapporter från nätfisket visar att beståndet är ordinärt.

Sutare

Ingen sutare fångades 2025. En sutare fångades 2023 i området ost Runnäs. Den var 475 mm i längd. Beståndet bedöms fortsatt som normalt.

Id

Ingen id fångades vilket var lite oväntat för det finns ett ganska stort bestånd i sjön. 3 fångades 2023.

Id från provfisket 2023.

Stäm

När iden inte fångades så fångades stäm istället. Denna art är ganska ovanlig i södra halvan av landet men finns i Vänern. Den vandrar upp i strömmande vatten på våarna och leker. En vattenägare i norra Skagern lämnade intressanta uppgifter om att stäm leker i vattendraget mellan Runnebol och Gottbol.

4 st fångades 2025, de var mellan 200-227 mm i längd. I området Ost Varsundet var fångsten per nät 0,3 st/25 g. Detta får betecknas vara en stor fångst.

I strandzonsinventeringen noterades stäm också.

Stäm finns i ett välfungerande bestånd.

Tre stäm 2025! Notera ögonens färg, svavelgula.

Lake

Denna sötvattenstorsk fångades med två fiskar i Vårbo, på djup neråt 20 m. Längderna var 28 och 38 cm. Skagern var på 1980-talet känd för sina stora lakar, flertalet över 5 kg fångades. Även under de senaste 7-8 åren har lake över 4 kg fångats så sjön är fortfarande intressant för detta fiske. Laken kan även fiskas sommartid på stora djup.

Fångsten per nät var i Vårbo 0,2 st och 51 g vilket är en stor fångst.

Tre lakar ingick vid 2023 års provfiske. De tre lakarna var 39-49 cm i längd.

Bra lekplatser finns i norra Skagern. Laken finns i ett ordinärt bestånd.

Laken är en rödlistad fiskart och har minskat mycket i sjöarna.

Benlöja eller löja

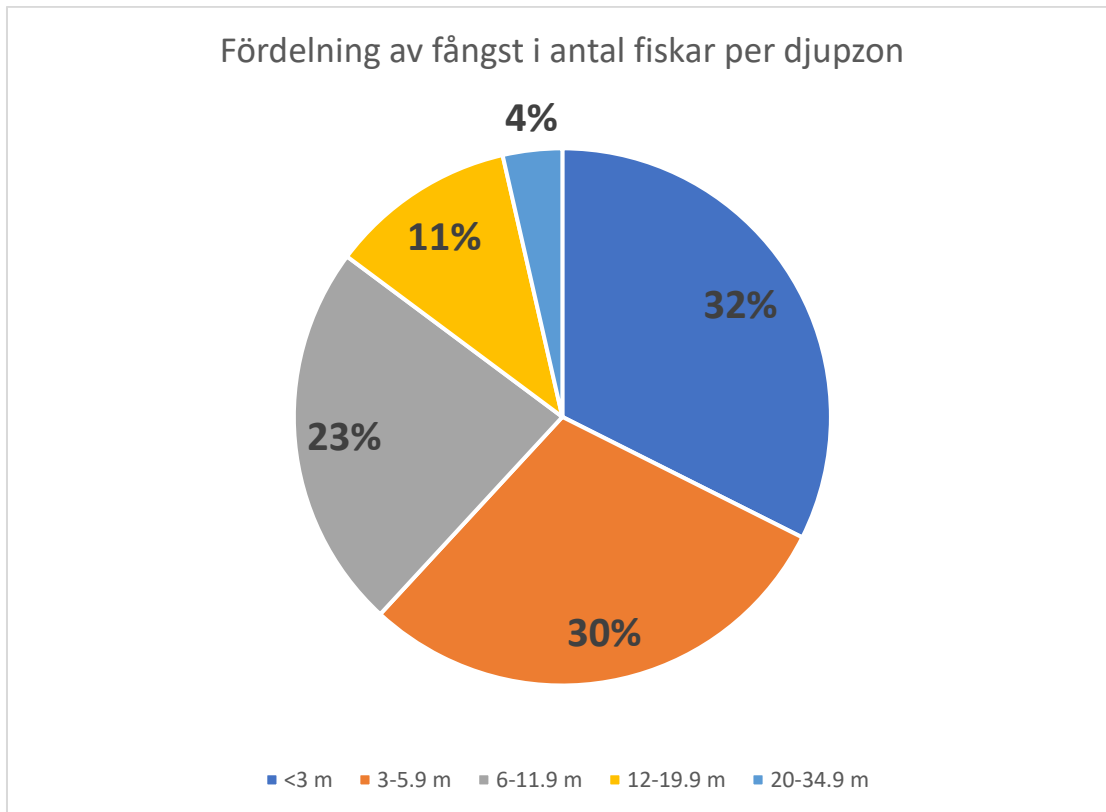
12 löjor fångades totalt. Enorma stim observerades längst in i Lillskagern så beståndet får betecknas som bra. Löjan är en lite karpfisk som säkert gynnas av högre temperaturer och lite mer näring.

Löja är en liten karpfisk som sågs i stora stim i Lillskagern 2025.

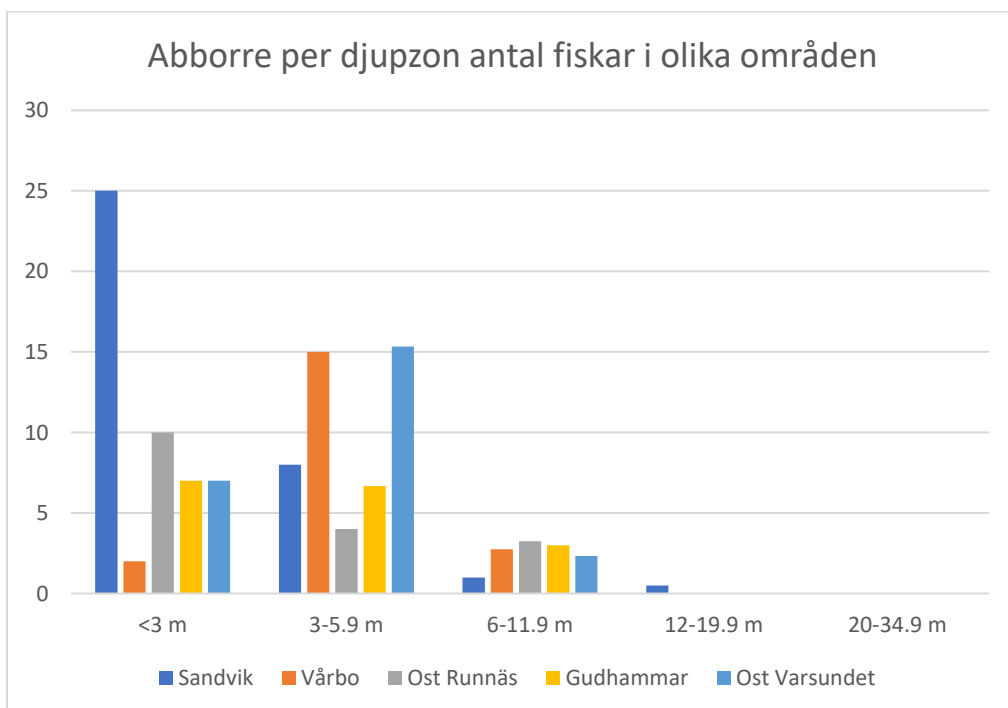
Fångster i olika djupzoner

Fångst i olika djupzoner är ett mått på fisksamhällets utbredning i en sjö. Olika arter har olika krav. Flest fiskar fångades i djupzonen 0-3 m men tätt följt av 3-6 m. Även 6-12 m fångades ganska mycket fisk. Diagrammet visar att fisken gärna uppehåller sig på olika djup i sjön vilket är positivt.

45

Andel av fångade fiskar i antal per djupzon.

Antal abborrar i olika djupzoner.

I Sandvik var fångstens djupfördelning ganska bra.

I Vårbo var djupfördelningen mycket bra, troligen beroende på omsättning av vatten via tilloppet.

I Ost Runnäs var djupfördelningen bra.

I Gudhammar såg djupfördelningen ganska bra ut.

I Ost Varsundet var djupfördelningen ganska bra.

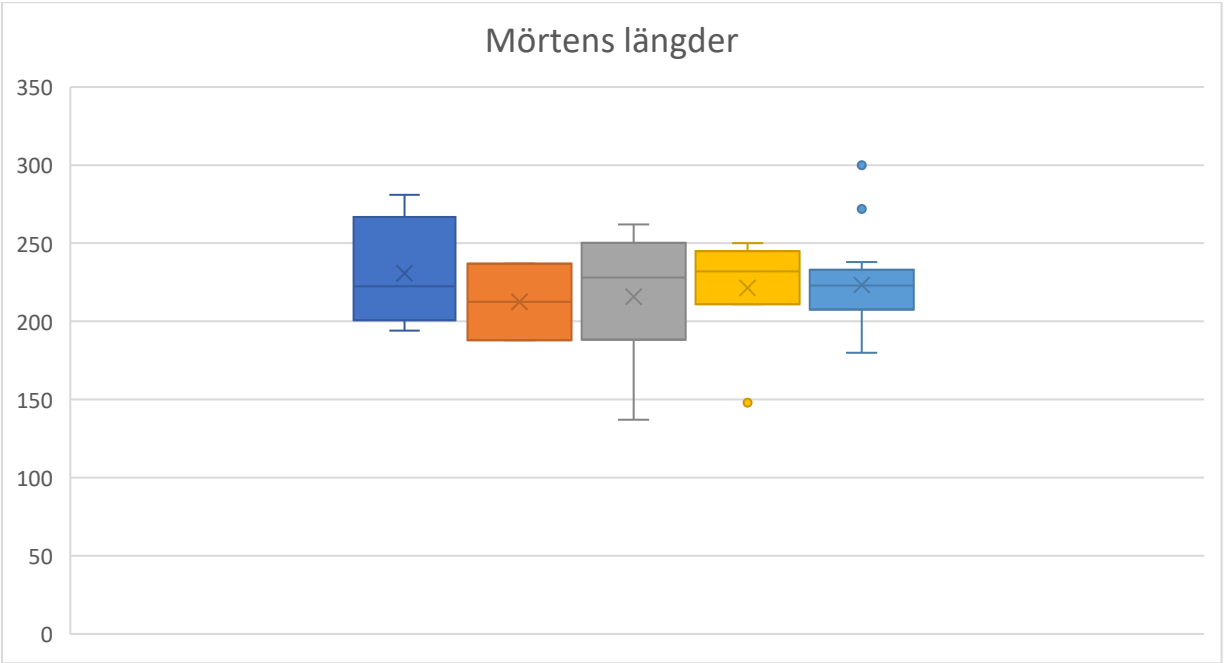
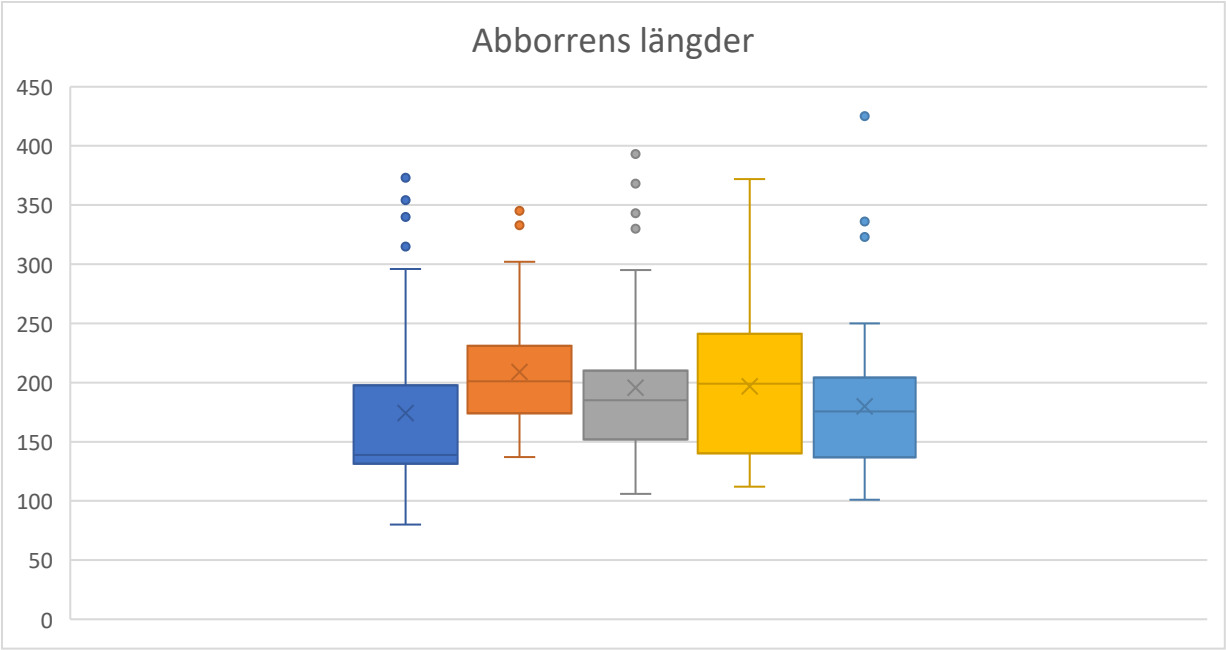
De största djupen som fisk fångades på var ca 30 m. Detta är normalt i en bra sjö och då näten lades som max på 35 m. Det vore intressant att lägga ett par nät på 50-70 m i sjön för att undersöka fångsten på detta djup.

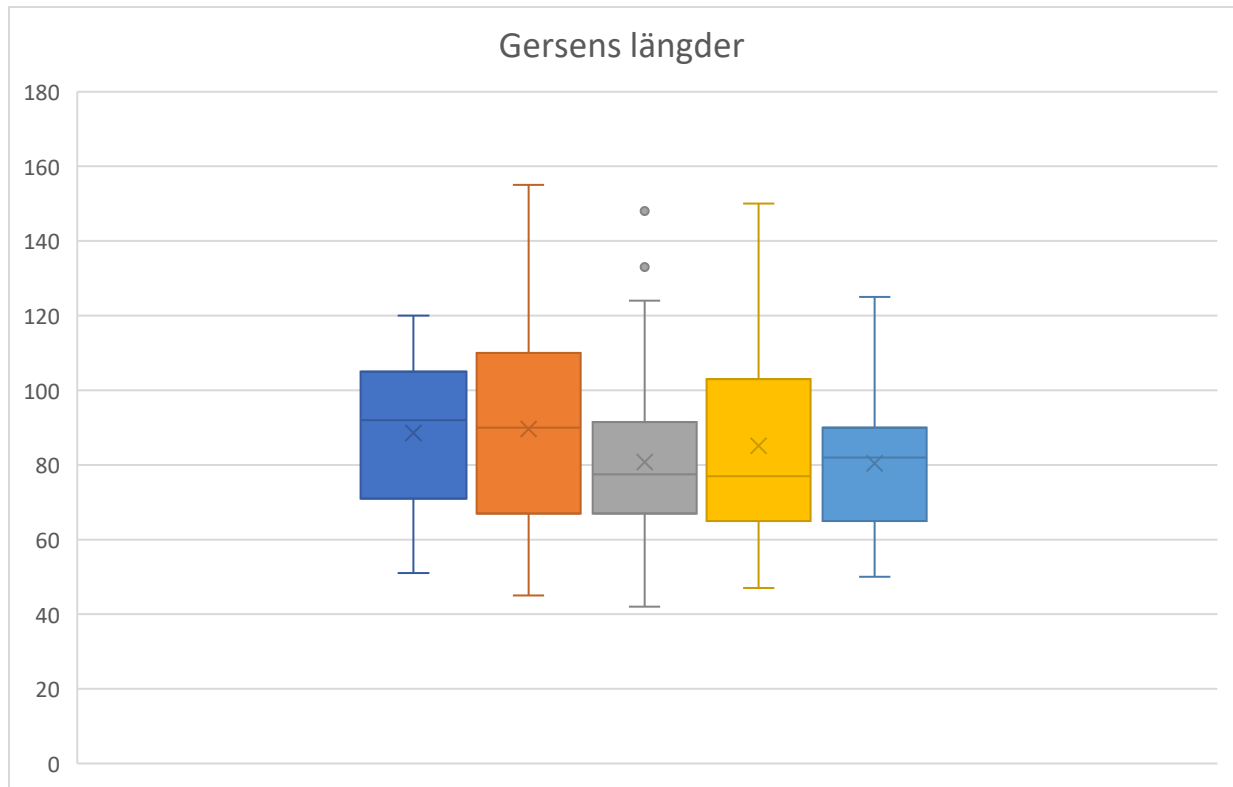
Antalet nät som lades per djupzon 2025.

	<3 m	3-5.9 m	6-11.9 m	12-19.9 m	20-34.9 m
	1	2	4	2	1
	<3 m	3-5.9 m	6-11.9 m	12-19.9 m	
	1	2	4	3	
	<3 m	3-5.9 m	6-11.9 m	12-19.9 m	
	3	2	4	1	
	<3 m	3-5.9 m	6-11.9 m	12-19.9 m	20-34.9 m
	2	3	2	2	1
	<3 m	3-5.9 m	6-11.9 m	12-19.9 m	20-34.9 m
	1	3	3	1	2
summa	8	12	17	9	4

Längder – små skillnader mellan olika områden

Låddiagram har tagits fram för abborre, mört och gers. Dessa visar på små skillnader. Inom lådan ligger 50 % av samtliga längder, strecket i lådan är median och krysset är medel.

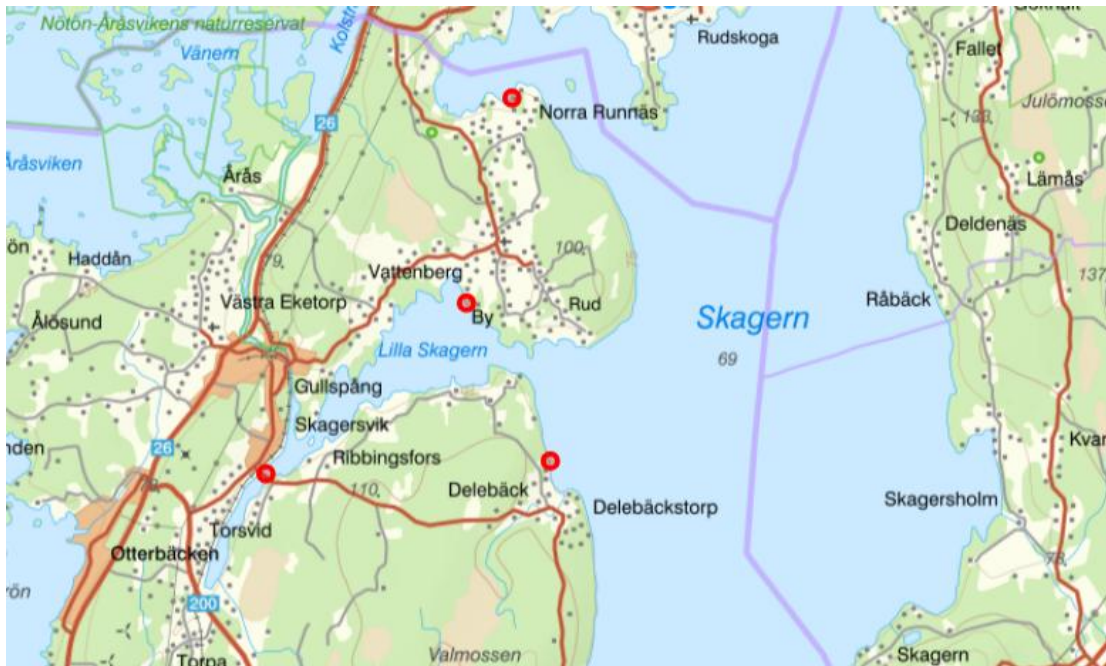

Kräftor i provfisket – ett bra mått för om beståndet är stort eller litet

Totalt fångades 121 st kräftor i näten. Detta är mycket eftersom det i sjöar som håller stora bestånd ofta fångas ett 10-tal. I en småländsk sjö som är mycket kräftrik fångades 2 kräftor per bottennät vid ett nätprovfiske 2025. Skagern hade större fångst. Vid provfisket 2023 fångades 33 st. Kräftbeståndet bedöms som stort vilket också nämns bland vattenägare. Det fiskas regelbundet efter kräftor idag runt sjön. Fångsterna är goda överlag. Det nämns inom föreningen att det är mycket småkräftor, ca 70-80 % utgörs av kräftor <10 cm. Kräftor kan påverka vegetation och fiskbestånd genom predation på rom och mjuka växtdelar.

Strandzonsinventeringar

Med syfte att få mer kunskap om och dokumentera biologin i grunda delar i Skagern genomfördes strandzonsinventering på flertalet platser. Följande områden ingick, se karta nedan.

Områden där strandzoner inventerades 2025.

Det är tydligt att det är gott om fisk i Skagerns strandzoner. I sundet vid golfbanan var det hundratals löjor och andra småfiskar. Här har sjön en näringsrik karaktär, det är grunt och det är mycket växtlighet. Troligen leker många av sjöns arter här inne. Ett lite märkligt fenomen sågs vid tillfället i sundet, vattnet rörde sig söderut, det borde röra sig mot utloppet. Kanske beror detta på hur vattenflödet till Skagern är norrifrån. Hur som helst en udda företeelse.

Två värdefulla delar med grunt vatten; överst från Delebäck och underst från sundet i Lillskagern.

Vid Vattenberg och Norra Runnäs gjordes notdrag längs stranden och i denna fångades en stor mängd årsyngel av gers, abborre och mört. I Vattenberg runt 3-400 fiskar och i Norra Runnäs runt 200 fiskar. I Norra Runnäs fångades en stäm i noten, dessa simmar därmed på grunt vatten tillsammans med andra arter som små. Fångsten av stäm i en strandnot torde vara ganska ovanligt, få sådana fångster har gjorts i Sverige! Abborren, mörten och gers var runt 20-30 mm i längd.

51

Mängder med småfiskar i strandzonerna!

I Vattenberg och Norra Runnäs hittades några musslor av arten allmän dammussla. Dessa fanns på ca 1-1,5 m djup. Längden på dessa musslor låg mellan 60-80 mm.

På alla platser fanns ett varierat växtsamhälle men det var tydligt att de växte på lite djupare vatten, från ca 1 m djup, och inte på de grundaste delarna. Detta hänger ihop med att vattennivån skiftar upp och ner. Följande arter noterades där flertalet är krävande arter som behöver god vattenkvalitet. Värdearter/typiska arter markerade med ++:

Kransalger (glans/mattslinka) ++

Notblomster ++

Hårslinga ++

Strandpryl ++

Styvt braxengräs ++

Vass

Gul näckros ++

Vattenpilört ++

Sylört ++

Gräsnate

Vekt braxengräs ++

Ålnate ++

Nålsäv ++

Knappsäv

Gräsnate och allmän dammussla finns i Skagern!

Strandzonsinventeringen visar med tydlighet att det är gott om mindre fiskstadier på grunda områden och att sjön har en skyddsvärd biologi.

Miljögifter i fisk

Som en del i att undersöka miljögifter samlades i samband med provfisken abborre in, 15-20 cm i längd. Detta var en del i länets undersökningar av sjöar och miljögifter. Abborrarna levererades till Länsstyrelsen Värmland (Karlstad) för vidare leverans till labb. Resultat från dessa prover kan ta ca 1-2 år.

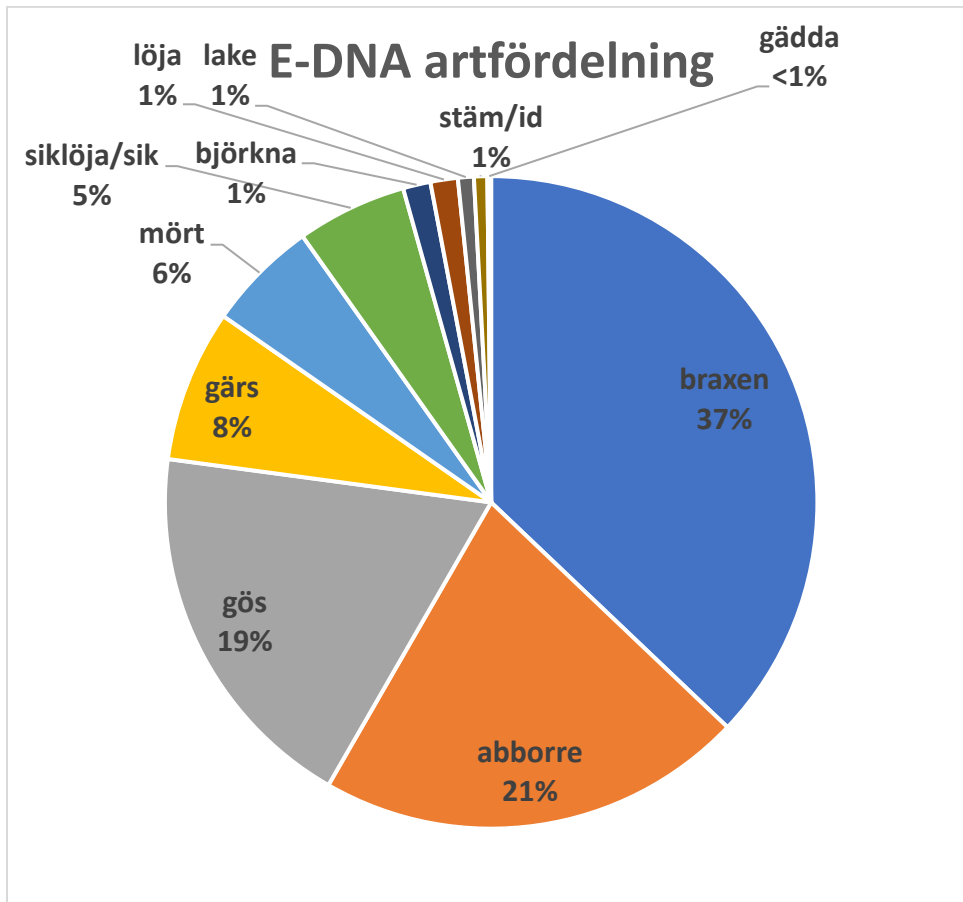
E-DNA

I provet fanns spår från 13 olika fiskarter; braxen, abborre, gös, gers, siklöja, sik, mört, björkna, löja, nors, lake, gädda och stäm (NRM, 2025). De arter som dominerade i provet var braxen, abborre, gös, gers, mört och siklöja/sik. Arterna var desamma som provfiskena har fångat men vid provfisket 2023 erhöles också sutare. Ingen ål noterades men det är nog mycket få ålar i sjön idag. Ingen öring detekterades heller men det är i tillflödena som arten förekommer främst. Stensimpa, färna och sarv anges av föreningen finnas men detta är obekräftade uppgifter som troligen härrör utloppet och tillflöden.

Fördelningen kan visa att arterna braxen, gös och siklöja/sik är mer vanliga än vad som provfisket visar. Dessa arter blir ofta underrepresenterade i provfisken.

En art av musslor detekterades och det var allmän dammussla (NRM, 2025). Detta är samma art som hittats vid C-J Naturs inventeringar.

Det fanns inga spår från främmande/invasiva fiskarter/musslor i provet.

Fördelning i procent av antal sekvenser från olika arter av fisk i provet detekterade med 12S fragmentet. Data från NRM, 2025.

Fångstuppegifter 2025

Från föreningen har värdefulla uppgifter kommit in från de som fiskar med nät i sjön. Materialet visar att goda fångster görs. En delägare redovisade ca 5 gösar, 13 abborrar och 0,5 sik per nätnatt. En annan fiskare redovisade ett 80-tal gösar och 45 st sikar på nät för säsongen. En fiskare redovisade 511 abborrar vid 14 tillfällen, alltså ca 35 abborrar per fiskedag.

De som fiskat anger att det varit bra fångster. De som fiskade vid Otterberget anger att det var ovanligt lågt vattenstånd och ovanligt intensiv algbloomning.

Vidare var det stora fångster med kräftor 2025, där upp till 75 % av kräftorna var små och sattes tillbaka.

Det nämns att gösens storlek minskat.

Uppgifterna visar att sjöns fiskbestånd går bra. Kräftorna kan påverka i olika riktningar. Uppgifter om att algbloomning ökat kan visa på en viss obalans periodvis och lokalt. De stora bestånden av signalkräftor och minskad storlek på gös kan visa att det görs ett betydande uttag av viktig rovfisk som inte kan balansera underliggande bestånd. Föreningen bör införa nätfiskeförbud under fiskens lekperiod 1 april-15 juni som en viktig säkerhetsåtgärd.

Endast 7 % av de som köpte fiskekort 2025 rapporterade in fångst. Samma låga siffra var det 2024. Detta är alltför lågt, obligatoriskt rapportering bör införas. Bland de storfiskar som rapporterades in 2025 fanns en gädda på hela 17 kg.

Diskussion, rekommendationer och förvaltningsråd

55

Skagern är en mycket bra sjö med bra fiskbestånd. Det mesta indikerar god status, det som kan vara fallet är påverkan från regleringen. Detta kan skapa problem för fiskens lek och yngelutveckling men å andra sidan finns grunda områden i stora arealer i exempelvis Lillskagern. Här sågs stora stim med småfisk. **Inventeringarna av sjöns viktiga grunddelar visade också en god mängd småfisk.** Det kan vara så att skillnaderna som ses i fiskstatusen otillfredsställande-god status handlar om påverkan från regleringen. Detta bör följas upp. I de områden där sämre status ses så bör föreningen välja ut ett **lämpligt område där nivåerna kan följas upp; genom kontinuerlig nivåmätning, foton och beskrivningar olika tider på året.** Speciellt viktigt är detta under leken och den första tiden då yngel kläcks. Lämplig tid för detta är april-maj.

Ett nytt provfiske bör genomföras 2027 på samma sätt som 2025. Alltså bibehållen intervall om vartannat år.

Det mesta visade god status vid en noggrann bedömning men som helhet sätts måttlig status utifrån fiskindex variation. Måttlig status visade sjön som helhet i fiskindex då alla områden läggs ihop.

Fiskekortspriserna ligger ännu lågt och bör höjas rejält.

Regel om att det är obligatoriskt att rapportera in fångster vid sportfisket, både fångst och 0-fångst, bör införas. IFiske bör användas och de som inte skickat in rapport senast en månad efter sitt fiske riskerar att inte kunna lösa fiskekort de närmaste två åren. Uttag och fiskeansträngning bör bedömas efter varje säsong.

Resultatet av E-DNA var intressant, denna visade samma arter som noterats vid genomförda undersökningar 2023 och 2025. Detta ger ett visst underlag om att fiskinventeringarna ligger rätt i omfattning. Säkert finns det ytterligare ett par arter i sjön men på det hela är det stor samstämmighet. Fler E-DNA prover bör tas i samband med provfisken längre fram.

Miljökvalitetsnormen för Skagern är satt till måttlig, senast 2033 i och med undantag (VISS, oktober 2025). Så här skriver man i VISS om påverkan.

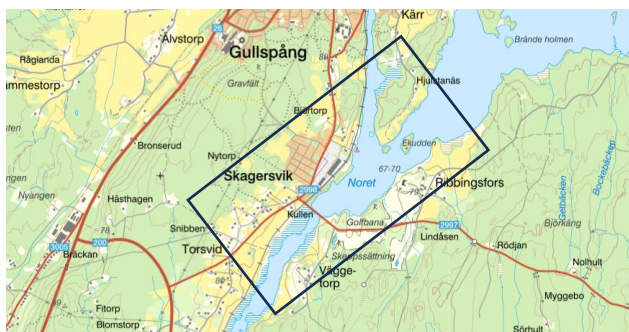
Vattenförekomsten är fysiskt påverkad av vattenkraftsproduktion. Verksamheten orsakar sämre än god ekologisk status genom hydromorfologisk påverkan. Åtgärder för att minska vattenkraftsanläggningarnas påverkan så att god ekologisk status kan nås bedöms leda till en betydande negativ påverkan på nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel. Det är därför omöjligt att nå god ekologisk status i vattenförekomsten och samtidigt fullt bibehålla verksamhetens funktion för nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel. Denna funktion bedöms inte heller kunna tillgodose på något annat sätt som är väsentligt bättre för miljön. Det finns därför skäl att fastställa mindre stränga kvalitetskrav för vattenförekomsten.

Kvalitetskravet innebär ett undantag från att nå god ekologisk status. Det mindre stränga kravet är enbart kopplat till delar av hydrologisk påverkan av vattenkraftsproduktionen och de biologiska och morfologiska konsekvenserna av denna påverkan som inte berörs av de särskilda kraven utifrån Natura 2000 enligt nedan. I

övrigt ska bästa möjliga ekologiska status, som kan åstadkommas med rimliga åtgärder, uppnås i vattenförekomsten. Det får inte finnas risk för att skydd enligt andra EU-direktiv inte uppfylls. Det får inte heller ske några försämringar i förhållande till den status för de relevanta kvalitetsfaktorerna som gällde vid tidpunkten för normsättningen.

Föreningen bör sätta sig in i vattenkraftsprocessen och vara med som part för att kunna **påverka och försöka få till en så naturlig sjönivå över olika årstider som möjligt**. Det finns ett flertal punkter som behöver uppnås i älven nedströms sjön. Hur detta ska synkas med sjön är svårt att utläsa och ens förstå. C-J Natur föreslår att styrelsen går igenom materialet i VISS och ställer frågor som uppkommer till länsstyrelsen, vattenmyndigheten och Fortum.

Vid nästkommande provfiske, som bör ske 2027, bör en natts fiske läggas i någon av de grundaste delarna, förslagsvis inne i Lillskagern. Lämpligt område för en natts fiske med 8 nät visas i kartan nedan. Fångster gjorda av fiskerättsägare visar att det är mycket fisk som rör sig i Lillskagern. En intressant uppgift från en medlem är att abborren skiljer sig mellan Lillskagern och Storskagern. Detta är troligt då abborren ute på den stora sjön får annan färg och kondition. I stora sjöar brukar man prata om norsabborrar, alltså abborrar som driver runt efter norsen och äter dessa. Det är säkerligen så att det finns olika bestånd hos olika arter i skilda delar av Skagern.

Två bottennät bör läggas på djup om 50-70 m vid nästa provfiske. Med syfte att undersöka fiskförekomst i de djupaste delarna.

Ål, en prioriterad art i sjöarna uppströms Gullspång, fanns för 30-40 år sedan i Skagern i god mängd. Ingen fångst har gjorts de senaste åren enligt föreningen. Ingen träff på arten gjordes på E-DNA, det är nog mycket sällsynt med ål idag. Styrelsen **bör informera sig om vattendomen**, om denna säger något om ål. Att sätta ut ål i Skagern skulle kunna göras i perspektivet fiske hos delägarna men är tveksamt i artens bevarande. C-J Naturs råd är att inte lägga pengar på olika fiskutsättningar utan istället vårda befintliga bestånd. **Föreningen bör jobba för (bidra och påverka) att ålen på sikt kan passera vid dammen i utloppet och röra sig mellan Vätern och till sjöar uppströms Skagern. Både uppströms och nedströms vandring är viktigt att säkerställa.**

Det finns stora bestånd med signalkräfta idag. Exempel på snittfångster på 10 st per bur och endast 20 % av kräftorna som varit över 10 cm förekommer. Kräftorna kan påverka fiskbeståndet och annan flora och fauna negativt. **Föreningen bör ansöka om dispens för att få ta upp småkräftor.** En plan bör finnas vad man gör med småkräftorna, det bästa vore att ha en uppsamlingsplats där man lämnar och samlar in småkräftorna.

Kontroll bör ske i några områden gällande sjöns vattennivåer och då speciellt under våren då fisken leker.

Ingen öring noterades på E-DNA. Detta är inte helt oväntat men det borde röra sig en del sjö-öringar i sjön. Det finns garanterat öringar som simmar mellan Skagersholmsån och Skagern och kanske även till/från Hovaån och nedre delen av Letälven. Olika projekt har genomförts i Gullspångsälven sedan 2003 med mål att stärka den unika öringen och laxen. Utsättningar av öring och lax i Skagern har genomförts och det har fångats stor fisk i sjön. Men har det historiskt funnits en egen "skagernlax"? Kanske. Dessa uppgifter är intressanta som Nordberg 1984 redogör för:

Fiskeriintendent Swenander som skrev 1912 att han hade hört av arrendatorn till fisket i Munkfors att det där fångades två typer av "lax". "en mindre och mörkare, som kan anses stationär i Skagern, och en större, blankare, som kan anses komma från Väneren.

Abborrens höga medelvikt i sjön hänger säkert delvis ihop med kräftorna som den äter.

Arbete pågår med att göra ett vattenskyddsområde för hela Skagern. Föreningen bör följa detta arbete och påverka så att vattenmiljöerna och biologin tillgodoses. Ofta går skyddet av vattenkvalitet och biologin hand i hand men det kan finnas konfliktytor. Ett sådant är betande djur som går sjönära. Betande djur är positivt för biologin och speciellt när de kan gå ut i vattnet och hålla nere vegetation och skapa blå bårder.

Några frågor om sjöns status och målsättningen inom EU:s vattendirektiv har ställts till beredningssekretariatet. Svaren redovisas längre ner i rapporten.

En regel om att ha fiskeförbud med nät under fiskens lekperiod vore bra att införa. Detta för att säkra sjöns viktiga rovfiskar och skydda de fiskar som bidrar till yngel.

Algblomningar tycks öka i sjön och bör tas på allvar. Föreningen bör starta upp en algrapportering på hemsidan (ett enkelt formulär) där fiskare och andra observatörer bör rapportera in sina iakttagelser kring algblomning, gärna med uppgifter såsom plats och bild. På detta sätt kan föreningen få in värdefulla uppgifter och ringa in olika samband.

Då rapporten omfattar ganska många sidor så föreslås det att föreningen förutom att presentera rapporten bredvid 2023 års rapport på hemsidan, även **låter trycka upp ett 50-tal** rapporter och lämnar varsitt ex till styrelsemedlemmar och intresserade kan beställa ett ex från styrelsen.

Kontroll bör göras hur skarvens förekomst utvecklar sig vid sjön. Fåglarna äter 0,5 kg fisk per dag och det finns rapporter om att skarven ökat vid sjön. Idag är det inget större problem med skarv men kan bli på sikt.

Fler råd finns i fiskevårdsplanen från 2023 (Månsson, 2023) och denna rapport bör ses som en uppdatering och kompletterande dokument till planen.

Referenser och underlag

Naturhistoriska Riksmuseet (NRM). 2025. eDNA-detektering av musslor Diarienummer NRM 543-2025.

Naturhistoriska Riksmuseet (NRM). 2025. eDNA-detektering av fisk Diarienummer NRM 543-2025.

Fiskeriverket. 2007. Bedömningsgrunder för fiskfaunans status i sjöar. Rapport Finfo 2007:3.

IFiske. 2025. Uppgifter om Skagern.

Gullspångsälvens vattenvårdsförbund. Årsrapporter. <https://www.gvvf.se/>

Länsstyrelsen Örebro. 2021. Makrofyter i reglerade sjöar.

Länsstyrelsen Örebro. 2020. Nulägesbeskrivning provningsgrupp Gullspångsälven Nedre 108_E_1
Samverkan inför provning enligt nationell plan för moderna miljövillkor för vattenkraften.

Kinnerbäck, A. 2013. Jämförvärden från provfisken. Ett komplement till EQR8. Aqua reports 2013:18.
Sveriges lantbruksuniversitet, Drottningholm. 145 s.

Månsson, C-J. 2023. Fiskevårdsplan för Skagern. C-J Natur. SKAGERN 2023. KONTROLL av STATUS OCH
FÖRVALTNINGSRÅD (FISKEVÅRDSPLAN).

Månsson, C-J. 2025. Jämförelsedata C-J Naturs provfisken, uttag och annan statistik. Åren 2020-2025.

Månsson, C-J. 2021. Förekomst av vimma (Vimba vimba) i Möckeln och Skagern. C-J Natur.

Naturvårdsverket. 2000. Bedömningsgrunder sjöar och vattendrag.

Nationellt Register över Sjöprovfisken – NORS. 2020. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU),
Institutionen för akvatiska resurser. <http://www.slu.se/sjoprovfiskedatabasen>

Nordberg, P.O. 1984. Laxen och öringen i Gullspångsälven – Letälven.

VISS. 2025. Vattenmyndigheten och länsstyrelserna. Vattenkartan.

Uppgifter från Skagerns FVOF.

Jämförelsedata 2023 och 2025

VATTENID	NAMN	LOKALID	LOKALNAMN	STATIONID	DATUM1	KVALITET	Antal fångade arter	Antal förväntade arter	
654174-140266	Skagern	653269-140910	Gudhammarsviken	263342	20230705	Inven	8,00	7,53	
654174-140266	Skagern	653269-140910	Gudhammarsviken	263342	20250717	Inven	8,00	7,53	
654174-140266	Skagern	653690-141650	Sandviken	263342	20250714	Inven	9,00	7,85	
654174-140266	Skagern	654107-140854	Ost Varsundet	263342	20230703	Inven	8,00	7,73	
654174-140266	Skagern	654107-140854	Ost Varsundet	263342	20250718	Inven	9,00	7,73	
654174-140266	Skagern	654663-140916	Ost Runnäs	263342	20230704	Inven	11,00	7,76	
654174-140266	Skagern	654663-140916	Ost Runnäs	263342	20250716	Inven	10,00	7,76	
654174-140266	Skagern	655010-141540	Vårbo	263342	20250715	Inven	10,00	7,53	
VATTENID	NAMN	LOKALID	LOKALNAMN	STATIONID	DATUM1	Vikt per nät	Förväntad vikt per nät	Antal per nät	Förväntat antal per nät
654174-140266	Skagern	653269-140910	Gudhammarsviken	263342	20230705	670,80	1015,42	13,30	35,22
654174-140266	Skagern	653269-140910	Gudhammarsviken	263342	20250717	902,20	1015,42	15,50	35,22
654174-140266	Skagern	653690-141650	Sandviken	263342	20250714	815,70	1144,80	9,70	38,08
654174-140266	Skagern	654107-140854	Ost Varsundet	263342	20230703	539,30	862,43	5,90	31,50
654174-140266	Skagern	654107-140854	Ost Varsundet	263342	20250718	962,10	862,43	13,70	31,50
654174-140266	Skagern	654663-140916	Ost Runnäs	263342	20230704	1959,90	1137,35	21,50	38,06
654174-140266	Skagern	654663-140916	Ost Runnäs	263342	20250716	913,70	1137,35	13,70	38,06
654174-140266	Skagern	655010-141540	Vårbo	263342	20250715	1233,90	942,22	13,30	33,34

Nätuppgifter

Nätläggningsdag, nätnummer, nätmodell, nätdjup (m) varje ände och nätområde

20250714	1	Bnord12	B	22,0	23,0	Sandviken
20250714	2	Bnord12	B	17,0	18,0	Sandviken
20250714	3	Bnord12	B	14,0	15,0	Sandviken
20250714	4	Bnord12	B	11,0	11,0	Sandviken
20250714	5	Bnord12	B	8,0	9,0	Sandviken
20250714	6	Bnord12	B	7,0	8,0	Sandviken
20250714	7	Bnord12	B	5,0	6,0	Sandviken
20250714	8	Bnord12	B	2,0	3,0	Sandviken
20250714	9	Bnord12	B	5,0	5,0	Sandviken
20250714	10	Bnord12	B	10,0	10,0	Sandviken
20250714	201	Pnord11	P	0,0	6,0	Sandviken
20250715	11	Bnord12	B	19,0	20,0	Vårbo
20250715	12	Bnord12	B	18,0	18,0	Vårbo
20250715	13	Bnord12	B	14,0	15,0	Vårbo
20250715	14	Bnord12	B	10,0	11,0	Vårbo
20250715	15	Bnord12	B	7,0	8,0	Vårbo
20250715	16	Bnord12	B	5,0	6,0	Vårbo
20250715	17	Bnord12	B	2,0	3,0	Vårbo
20250715	18	Bnord12	B	4,0	4,5	Vårbo
20250715	19	Bnord12	B	7,0	8,0	Vårbo
20250715	20	Bnord12	B	11,0	12,0	Vårbo
20250715	202	Pnord11	P	0,0	6,0	Vårbo
20250716	21	Bnord12	B	15,0	15,0	Runnäs
20250716	22	Bnord12	B	10,0	10,0	Runnäs
20250716	23	Bnord12	B	6,0	7,0	Runnäs
20250716	24	Bnord12	B	2,0	2,9	Runnäs
20250716	25	Bnord12	B	3,0	4,0	Runnäs
20250716	26	Bnord12	B	4,0	5,0	Runnäs
20250716	27	Bnord12	B	2,0	2,8	Runnäs
20250716	28	Bnord12	B	11,0	11,0	Runnäs
20250716	29	Bnord12	B	7,0	8,0	Runnäs
20250716	30	Bnord12	B	2,0	2,0	Runnäs
20250716	203	Pnord11	P	0,0	6,0	Runnäs
20250717	31	Bnord12	B	29,0	29,0	Gudhammar
20250717	32	Bnord12	B	15,0	16,0	Gudhammar
20250717	33	Bnord12	B	14,0	14,0	Gudhammar
20250717	34	Bnord12	B	7,0	7,0	Gudhammar
20250717	35	Bnord12	B	5,0	5,0	Gudhammar
20250717	36	Bnord12	B	4,0	4,0	Gudhammar
20250717	37	Bnord12	B	2,0	2,8	Gudhammar
20250717	38	Bnord12	B	1,5	2,0	Gudhammar
20250717	39	Bnord12	B	5,0	5,0	Gudhammar
20250717	40	Bnord12	B	10,0	10,0	Gudhammar
20250717	204	Pnord11	P	0,0	6,0	Gudhammar
20250718	41	Bnord12	B	21,0	21,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	42	Bnord12	B	20,0	20,0	Ingång Lill-Skagern

20250718	43	Bnord12	B	15,0	15,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	44	Bnord12	B	10,0	10,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	45	Bnord12	B	7,0	7,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	46	Bnord12	B	6,0	6,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	47	Bnord12	B	5,0	5,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	48	Bnord12	B	3,0	3,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	49	Bnord12	B	2,0	2,9	Ingång Lill-Skagern
20250718	50	Bnord12	B	4,0	4,0	Ingång Lill-Skagern
20250718	205	Pnord11	P	0,0	6,0	Ingång Lill-Skagern

Fångst per nät

61

Nätnummer och fångst i antal och vikt (gram)

654174-140266	Skagern	20250714	1	Nors	1	78
654174-140266	Skagern	20250714	2	Abborre	1	10
654174-140266	Skagern	20250714	2	Nors	1	5
654174-140266	Skagern	20250714	2	Sik	1	141
654174-140266	Skagern	20250714	2	Siklöja	1	29
654174-140266	Skagern	20250714	3	Gers	1	6
654174-140266	Skagern	20250714	4	Gös	4	808
654174-140266	Skagern	20250714	4	Gers	8	87
654174-140266	Skagern	20250714	4	Mört	1	100
654174-140266	Skagern	20250714	5	Gers	8	67
654174-140266	Skagern	20250714	5	Abborre	2	157
654174-140266	Skagern	20250714	5	Gös	1	43
654174-140266	Skagern	20250714	5	Nors	3	16
654174-140266	Skagern	20250714	5	Benlöja	1	17
654174-140266	Skagern	20250714	5	Mört	1	71
654174-140266	Skagern	20250714	6	Gers	4	54
654174-140266	Skagern	20250714	6	Abborre	1	54
654174-140266	Skagern	20250714	7	Abborre	2	154
654174-140266	Skagern	20250714	8	Gers	1	3
654174-140266	Skagern	20250714	8	Mört	1	202

654174-140266	Skagern	20250714	8	Abborre	25	2604
654174-140266	Skagern	20250714	8	Nors	1	16
654174-140266	Skagern	20250714	9	Abborre	14	1913
654174-140266	Skagern	20250714	10	Gös	1	288
654174-140266	Skagern	20250714	10	Gers	7	37
654174-140266	Skagern	20250714	10	Mört	3	387
654174-140266	Skagern	20250714	10	Gädda	1	779
654174-140266	Skagern	20250714	10	Abborre	1	31
654174-140266	Skagern	20250714	201	Nors	5	34
654174-140266	Skagern	20250714	201	Siklöja	1	19
654174-140266	Skagern	20250715	11	Lake	1	152
654174-140266	Skagern	20250715	11	Siklöja	3	96
654174-140266	Skagern	20250715	11	Gers	4	36
654174-140266	Skagern	20250715	12	Siklöja	5	160
654174-140266	Skagern	20250715	12	Gers	1	9
654174-140266	Skagern	20250715	12	Sik	1	111
654174-140266	Skagern	20250715	12	Nors	1	10
654174-140266	Skagern	20250715	13	Siklöja	1	30
654174-140266	Skagern	20250715	13	Nors	3	17
654174-140266	Skagern	20250715	13	Lake	1	362
654174-140266	Skagern	20250715	14	Gers	2	29
654174-140266	Skagern	20250715	14	Gös	2	625
654174-140266	Skagern	20250715	14	Björkna	1	97
654174-140266	Skagern	20250715	14	Abborre	1	78
654174-140266	Skagern	20250715	14	Nors	1	7
654174-140266	Skagern	20250715	15	Gös	1	2704
654174-140266	Skagern	20250715	15	Abborre	8	1894
654174-140266	Skagern	20250715	15	Gers	3	21
654174-140266	Skagern	20250715	16	Gös	1	47

654174-140266	Skagern	20250715	16	Abborre	25	2003
654174-140266	Skagern	20250715	16	Björkna	3	252
654174-140266	Skagern	20250715	16	Gers	10	101
654174-140266	Skagern	20250715	17	Gös	2	662
654174-140266	Skagern	20250715	17	Siklöja	12	389
654174-140266	Skagern	20250715	17	Abborre	2	117
654174-140266	Skagern	20250715	17	Björkna	1	114
654174-140266	Skagern	20250715	17	Gers	8	29
654174-140266	Skagern	20250715	18	Siklöja	1	74
654174-140266	Skagern	20250715	18	Gers	2	36
654174-140266	Skagern	20250715	18	Abborre	5	335
654174-140266	Skagern	20250715	19	Gers	9	64
654174-140266	Skagern	20250715	19	Gös	1	120
654174-140266	Skagern	20250715	19	Björkna	1	109
654174-140266	Skagern	20250715	19	Abborre	2	708
654174-140266	Skagern	20250715	20	Gers	4	104
654174-140266	Skagern	20250715	20	Gös	1	461
654174-140266	Skagern	20250715	20	Björkna	3	176
654174-140266	Skagern	20250715	202	Gös	1	2086
654174-140266	Skagern	20250715	202	Siklöja	2	39
654174-140266	Skagern	20250715	202	Nors	32	286
654174-140266	Skagern	20250715	202	Mört	2	208
654174-140266	Skagern	20250715	202	Benlöja	5	70
654174-140266	Skagern	20250716	21	Siklöja	6	134
654174-140266	Skagern	20250716	21	Gös	1	291
654174-140266	Skagern	20250716	21	Sik	1	121
654174-140266	Skagern	20250716	21	Gers	1	8
654174-140266	Skagern	20250716	22	Abborre	3	390
654174-140266	Skagern	20250716	22	Mört	2	209

654174-140266	Skagern	20250716	22	Siklöja	1	22
654174-140266	Skagern	20250716	22	Gös	4	161
654174-140266	Skagern	20250716	22	Gers	19	144
654174-140266	Skagern	20250716	22	Björkna	3	120
654174-140266	Skagern	20250716	22	Braxen	2	56
654174-140266	Skagern	20250716	23	Abborre	6	945
654174-140266	Skagern	20250716	23	Gers	6	51
654174-140266	Skagern	20250716	23	Mört	1	102
654174-140266	Skagern	20250716	23	Braxen	1	83
654174-140266	Skagern	20250716	24	Abborre	3	559
654174-140266	Skagern	20250716	24	Gös	2	490
654174-140266	Skagern	20250716	24	Björkna	1	55
654174-140266	Skagern	20250716	24	Gers	1	2
654174-140266	Skagern	20250716	25	Abborre	1	81
654174-140266	Skagern	20250716	25	Mört	1	28
654174-140266	Skagern	20250716	26	Abborre	7	495
654174-140266	Skagern	20250716	26	Gös	1	312
654174-140266	Skagern	20250716	26	Björkna	1	120
654174-140266	Skagern	20250716	26	Gers	7	53
654174-140266	Skagern	20250716	27	Abborre	8	1860
654174-140266	Skagern	20250716	27	Björkna	4	188
654174-140266	Skagern	20250716	27	Gers	10	42
654174-140266	Skagern	20250716	27	Mört	1	26
654174-140266	Skagern	20250716	27	Stäm	1	76
654174-140266	Skagern	20250716	28	Abborre	1	290
654174-140266	Skagern	20250716	28	Gers	2	33
654174-140266	Skagern	20250716	29	Abborre	3	193
654174-140266	Skagern	20250716	29	Björkna	1	97
654174-140266	Skagern	20250716	29	Gers	1	2

654174-140266	Skagern	20250716	29	Mört	1	158
654174-140266	Skagern	20250716	30	Abborre	19	872
654174-140266	Skagern	20250716	30	Mört	2	263
654174-140266	Skagern	20250716	30	Gers	1	5
654174-140266	Skagern	20250716	203	Mört	2	260
654174-140266	Skagern	20250716	203	Siklöja	5	96
654174-140266	Skagern	20250716	203	Benlöja	4	85
654174-140266	Skagern	20250717	31	Gers	2	16
654174-140266	Skagern	20250717	32	Gers	11	179
654174-140266	Skagern	20250717	32	Nors	1	7
654174-140266	Skagern	20250717	33	Gers	3	35
654174-140266	Skagern	20250717	34	Abborre	5	1003
654174-140266	Skagern	20250717	34	Gös	3	455
654174-140266	Skagern	20250717	34	Gers	14	100
654174-140266	Skagern	20250717	35	Abborre	10	1105
654174-140266	Skagern	20250717	35	Gös	11	901
654174-140266	Skagern	20250717	35	Gers	20	145
654174-140266	Skagern	20250717	35	Björkna	1	103
654174-140266	Skagern	20250717	36	Abborre	3	216
654174-140266	Skagern	20250717	36	Gers	5	15
654174-140266	Skagern	20250717	36	Gös	3	190
654174-140266	Skagern	20250717	37	Abborre	12	398
654174-140266	Skagern	20250717	37	Mört	2	251
654174-140266	Skagern	20250717	37	Björkna	1	42
654174-140266	Skagern	20250717	38	Abborre	2	431
654174-140266	Skagern	20250717	38	Mört	3	250
654174-140266	Skagern	20250717	38	Gers	4	14
654174-140266	Skagern	20250717	38	Braxen	1	897
654174-140266	Skagern	20250717	39	Abborre	7	903

654174-140266	Skagern	20250717	39	Björkna	1	136
654174-140266	Skagern	20250717	39	Gers	10	69
654174-140266	Skagern	20250717	39	Gös	3	448
654174-140266	Skagern	20250717	40	Abborre	1	255
654174-140266	Skagern	20250717	40	Gös	2	176
654174-140266	Skagern	20250717	40	Gers	12	90
654174-140266	Skagern	20250717	40	Björkna	2	192
654174-140266	Skagern	20250717	204	Abborre	4	253
654174-140266	Skagern	20250717	204	Mört	2	256
654174-140266	Skagern	20250717	204	Benlöja	1	25
654174-140266	Skagern	20250718	41	Nors	4	88
654174-140266	Skagern	20250718	41	Siklöja	8	101
654174-140266	Skagern	20250718	42	Nors	2	12
654174-140266	Skagern	20250718	42	Siklöja	1	2
654174-140266	Skagern	20250718	43	Nors	5	31
654174-140266	Skagern	20250718	43	Gers	2	24
654174-140266	Skagern	20250718	44	Gers	15	98
654174-140266	Skagern	20250718	44	Abborre	3	376
654174-140266	Skagern	20250718	44	Mört	11	1370
654174-140266	Skagern	20250718	45	Gers	1	2
654174-140266	Skagern	20250718	45	Mört	1	119
654174-140266	Skagern	20250718	45	Gös	1	135
654174-140266	Skagern	20250718	45	Nors	1	7
654174-140266	Skagern	20250718	46	Abborre	4	347
654174-140266	Skagern	20250718	46	Gers	2	6
654174-140266	Skagern	20250718	47	Abborre	6	1242
654174-140266	Skagern	20250718	47	Mört	1	115
654174-140266	Skagern	20250718	48	Abborre	25	1663
654174-140266	Skagern	20250718	48	Gers	8	29

654174-140266	Skagern	20250718	48	Mört	3	288
654174-140266	Skagern	20250718	49	Gers	1	3
654174-140266	Skagern	20250718	49	Abborre	7	430
654174-140266	Skagern	20250718	49	Mört	1	77
654174-140266	Skagern	20250718	49	Stäm	2	175
654174-140266	Skagern	20250718	49	Benlöja	1	14
654174-140266	Skagern	20250718	50	Abborre	15	1359
654174-140266	Skagern	20250718	50	Mört	2	150
654174-140266	Skagern	20250718	50	Braxen	3	1287
654174-140266	Skagern	20250718	50	Stäm	1	71
654174-140266	Skagern	20250718	205	Abborre	2	51
654174-140266	Skagern	20250718	205	Mört	2	234
654174-140266	Skagern	20250718	205	Nors	19	175
654174-140266	Skagern	20250718	205	Siklöja	1	3

Arter

Arter som inrapporterats in till Artportalen från Skagern och dess närområde som C-J Natur observerat.

Abborre	Igelknoppar	Strandpryl
Argulus foliaceus	Knappsäv	Strandranunkel
Björkna	Knölklocka	Strandskata
Blomsterlupin	Kärleksörter	Strandveronika
Brun kärrhök	Lake	Strutbräken
Fiskgjuse	Löja	Styvt braxengräs
Fjortonfläckig lövpiga	Nors	Svalting
Flotagräs	Notblomster	Sylört
Glansslinke/mattslinke	Nålsäv	Trastsångare
Gräsnate	Ormbär	Vanlig backsippa
Gul näckros	Pricknattljus	Vanlig dammussla
Gullpudra	Röd lungört	Vass
Gädda	Sik	Vattenpilört
Gärs	Siklöja	Vekt braxengräs
Gös	Sommarticka	Ålnate
Havsörn	Storlom	Ängssmygare
Hårslinga	Strandlysing	

Status och norm (målsättning) inom EU:s vattendirektiv

C-J Natur frågor och beredningssekretariatet svarar:

Skagern har idag en måttlig status och att kravet är ändrat till måttlig. Betyder detta att sjön når upp till kraven?

Miljökvalitetsnormen som är beslutad och gällande är som du skriver Måttlig ekologisk status 2033.

Måttlig beror på vattenkraftens reglering av Skagern. Vattenkraften behöver fortsatt använda Skagern som regleringsmagasin men åtgärder behövs för att anpassa tappningen av Skagern till mer naturliga förhållanden.

68

Varför kan inte målet om God status stå kvar?

Vattenkraften i Gullspång har nationell betydelse för landets energiförsörjning bland annat för dess reglerförmåga (producera el när det behövs). De använder Skagern som regleringsmagasin.

Därför är normen Måttlig ekologisk status 2033 för Skagern. Tappningen av Skagern behöver anpassas till mer naturliga förhållanden men det är inte möjligt att nå god status för då skulle vattenkraftens reglerförmåga påverkas för mycket.

Det mesta i dessa punkter handlar ju om Gullspångslaxen. Hur är kopplingen till Skagern, kan ni förklara vilka åtgärder som kan vara aktuellt i Skagern. Svårt även för mig att se varför detta redovisas på Skagens vattenförekomst. Har detta att göra med Natura 2000?

Ja det stämmer att beskrivningen av kvalitetskraven under Skagerns norm hänvisar till Natura 2000-området i Gullspångsälven nedströms Gullspång.

Flera sjöar och vattendrag uppströms Gullspångs kraftverk har fått samma text i sina normer eftersom dessa områden också kan behövas för bevarandet av Gullspångslaxen.

Aktuella åtgärder för Skagern är att tappningen av Skagern behöver anpassas till mer naturliga förhållanden.

Med vänlig hälsning
Beredningssekretariatet

Provfiske och andra moment 2025 visar att Skagern är en välfungerande sjö.

Skagerns FVOF och C-J Natur i samverkan.

